

NÉPAKARAT

szocialista munkáslap.

A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.

Kiadja
Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség
516 East 6th Street, New York, N. Y.

Megjelen minden kedden és pénteken.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre \$2 00
Fél évre 1 00
Negyed évre 0 50
Európába 12 korona.
Egyes szám ára 2 cent.

A Munk. Bet. Szöv. hivatalos közlönye.

Szerkesztővel értekezni lehet bétfőn és szedán 6-tól 8-ig.

NÉPAKARAT

Publ. by the Hungarian Socialist Labor Federation of America

516 East 6th Street, New York, N. Y.

ARNOLD GONDA NATIONAL SECRETARY.

A. WALDMAN NATIONAL TREASURER.

ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.

SUBSCRIPTION YEARLY \$2.00
SINGLE COPIES 2c

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907,
at the Post Office at New York, N. Y.

New York, Tuesday, May 26, 1908

TARLOZÁS.

A polgári lapok megemlékeznek arról, hogy a new yorki szabadság-szobor 24 éve áll a tengeri kikötő bejáratánál és megemlékezésekbe beleszóvik, hogy mily bizalmat, lelkesedést keltő hatással van a bevándorlókra az Egyesült Államok szabadságát szimboláló ezen szobor. Jelműve a boldoguláshoz vezető szabadságot.

Nekünk — ez alkalommal — önkénytelenül is egy másik szobor jut az eszünkbe. — Svájc Bonn nevű városának főterén áll egy szobor, amely egy félig állati, félig emberi formájú Molochot ábrázol. A Moloch szájában egy gyermek van, kit lenyelni készül. A szobor oldalán és háta megett kétségbeesett gyermekek, kiket a Moloch fel fog falni, remegve várakoznak.

Hüben fejeznék ki a mai állapotokat, ha ezt a szobrot tennék a szabadság-szobor helyébe, ez a szobor fejeznék ki hiven — azt a szabadságot, jólétet, emberszeretetet, amely itt uralkodik.

Ez legalább őszinte volna. A Moloch szobra jelezne a bevándorlónak, hogy itt találja fel azt az országot, ahol a nagy Moloch: a tőke felfalja a gyermekeket, kiszívja a munkaerőt, tönkre teszi a családi életet. Vegyék el onnan a szabadság-szobrot s tegyék a Moloch szobrát helyébe!

Ott, ahol az emberek százezer élesen kóborolnak az utcákban — mint a kóbor kutya; ott, hol ugyanakkor a tőkésosztály pazar fényben csillogó palotákban, bőségben fürdik; ott, ahol hajléktalan nők és gyermekek kapualjakban, köztereken töltik az éjszakát, mikor a gazdaggok bérházaiában ezerszámra vannak az üres lakások: ott nem a szabadság-szobor fejezi ki a közállapotokat. Molochot oda!

A munkanélküliek ismét gyűlést tartottak. Nyomorukban, kétségbeesésükben az az ötletük támadt, hogy a pénz-mammuthoz, J. D. Rockefellerhez fordulnak segítségért vagy legalább tanácsért. Azt tudhatták, hogy pénz nem ad, hát azért kértek tőle csak tanácsot. De még tanácsot sem adott. Ellenben kijelentette, hogy neki nincs tudomása a gazdasági válságról és nincsen tudomása a munkanélkülségről. A pénz farizeus fejedelme bárgyúnak, siketnek, vaknak vallotta magát.

Amiről hónapok óta beszélnek, irnak, tárgyalnak — arról ő nem tud semmit.

Elbujva az aranyhálmaz mögé, nem látja azt, ami az aranyhálmaz kivül eszik.

De még köszönettel tartozhatunk neki, hogy csak ezt mondta és nem akart ismét úgy segíteni az éhezőkön, hogy adott volna nekik egy — templomot. Mert abból — ugy segítlen! — van már bőven.

APRÓ HIREK.

J. Brennant a napokban bocsájtották el a rhode-islandi fegyházból, hol kilenc évet töltött ártatlanul oly bűntényért, amelyről nem is tudott. Mikor Brooklynban, 98 Warren St.-en levő lakására hozzák, nagybátyát halva, 72 éves atyját pedig mint magával tehetetlen nyomórókot éhezve találta.

William Montgomery, az Allegheny National Bank pénztárnoka mult heten \$469.000-t sikasztott. Barátai 100.000 dollár bitosítéket tettek le érte, így ő most szabadon van s ajánlja magát megfelelő bizalmi állásra.

DICSÉRJÜK AZ ISTENT!

Mrs. Russel Sage nevű özvegyasszony, kire férje 13 millió dollárt hagyott, már másodszer adományozott 500.000 dollárt a new yorki "Bible Society"-nek, mely összeg még ez év folyamán felhasználható. De ne higgye senki, hogy ezzel a pénzzel éhezők és gyermekek könyei lesznek felszarítva. Ez a pénz a istenért lesz. De mivel az istent nem igen lehet megtálatni, a Bible Society az, aki elfogadja az isten-nek szánt ezen nagyobb summát és ő fordítja azt az isten dicsőségére az adományozó asszony kívánságának megfelelően, úgy, hogy a teljes összegben bibliák nyomtatást és azokat ingyen osztja szét. Amint a társaságnak a minap megtartott gyűlésen tett jelentéséből kitűnik, a mult évben 1.896.916 bibliát bocsátott ki. Mi-óta pedig ez az istenrel szédelő gyűlés fennáll, több mint 82 millió példány emberbutító füzetet adott ki. Az elért eredmény arra készítette a Bible Society-t, hogy e célra a néptől is beszedendő 500.000 dollárig gyűjtést indítson.

Adakozni fognak az együgyűek és a — gonoszok és nyomtatni fognak bibliát. S a bibliák nyomán széltehen-hosszban zengeni fogják isten dicsőségét — de azért ezrelv mennek továbbra is serdületlen gyermekek éhesen az iskolába s a lapok hasábjai továbbra is a nyomor okozta gyilkosságok és öngyilkosságok híreivel telnek meg — isten nagyobb dicsőségére.

A CLEVELANDI VILLANYS SZTRÁJK.

Clevelandban a Municipal Traction Comp. alkalmazottai sztrájkba léptek. A sztrájk előzményei és okai a következők:

Tudvalevő dolog, hogy már közel egy év óta folyik a harc két kapitalista vállalat között, hogy melyik kapja meg a közönség szállítására a vasrostól a szerződést.

Ezen versenyben az egyik társaság, a Municipal Traction Company azt a meglepő és szokatlan kapitalista nagylelkűséggel teljes ajánlatot tette, hogy az eddigi 5 centes viteldij helyett csak 3 centet fog szedni a közönségtől. Ajánlatát természetesen a város elfogadta. Az egész Egyesült Államok bejárta a hír, hogy Cleveland városában 3 centes viteldij lépett életbe. Pedig kár volt örülni. Tudhatjuk azt, hogy a kapitalista nagylelkűsége mögött mindig lappang valami. A 3 centes viteldij életbe lépése óta ugyanis a clevelandiak azt tapasztalják, hogy 3 centet sem érő kiszolgálásban részeseülnek. A társaság oly utakon, hol azelőtt a kocsi 4 percnyi időközönben közlekedtek, a kocsi csak minden 10 percben indította. És amely kocsi azelőtt 34 utast szállított — most abba a kocsi 134 utast is beleszoritnak. De az alkalmazottak sem kerülhették ki a nagylelkű társaság figyelmét. A viteldij fizetésére kötelezte őket még akkor is, amikor a munkába mentek vagy onnan jöttek.

Az alkalmazottak egy része megtagadta a tőlük követelt viteldijt, gyűlést tartott és munkabérük felemelését kérték. A társaság tagadó válaszára sztrájkba léptek. De csak egy részük. Az alkalmazottak egy része dolgozik, a többiek "scab"-ek helyettesítik. A sztrájk nagy zavargásokat idézett elő s a rendőrség deputy sheriffeket esketett fel s azok segélyvel védi a sztrájktrókat. A harcnak 2 halottja és sok sebesültje van.

A helytelen szervezkedés természetes folyománya lesz, ha a sztrájk elbukik. Ha az I. W. W. elvei alapján volnának szervezve, bizonyos, hogy követelések 24 óráig sem maradhatnának teljesítés nélkül.

UJ HARCOS.

— NÉPGYŰLÉSI TUDÓSÍTÁS. —

F. évi május hó 17-én, d. u. 3 órákor jól látogatott népgyűlést tartottak az Erie-ben lakó magyarok Sirák József elvtársnak lakásán, 1113 W. 18th St. Tóháti elvtárs üdvözölte az egybegyűlteket, akik ajánlatára ülésvezetőnek Szilpsevics Endre, jegyzővé Vajda Benjamin elvtársakat választották.

Ülésvezető az ülést megnyitva átadja a szót Timár János elvtársnak, ki három óras beszédben ismertette a munkásosztály politikai és gazdasági helyzetét, a szervezkedés szükségességét és a saját hivatását. Nagyhatású beszéde után a jelenlevők megalakították az Am. Magyar Szoc. Munk. Szöv. Erie-i oszályát 16 taggal, kik közül 4 nő.

Vajda Benjamin, jegyző.

Üdvözöljük a szocialista eszmék új harcosait, az Erie-i szervezet tagjait. Reméljük, hogy soha nem szűnő lelkesedéssel fognak munkálkodni az elnyomott munkásosztály javán, a félrevezetett munkások felvilágosításán.

A XXXIV. OSZTÁLY JELENTÉSE.

Bevételünk január hótól május 1-ig \$42.28. Kiadás \$41.48. Pénztári állomány 80c. Az elmúlt hónapban 8 új tag lépett be szerveztünkbe; agitációknak bár lassan, de mindig nagyobb és nagyobb eredményt ér el. Ha anyagi siker nem is tudunk felmutatni, annál több erkölcsi sikert, mert dacára a rossz helyzetnek mégis ilyen szépen haladtunk. Tagjainknak jó része nem dolgozik, kis része pedig mindjárt megalakulánk után elutazott. Dacára, hogy az itteni magyar S. P. csoport már régebben áll fenn és mindig ellenünk dolgozik, a város eme oldalán csupán 6-7 tagja van és ez is csak — papiron.

M. Zucker, titkár.

NEPAKARAT

AZ IPARI UNION HIVATÁSA

ÉS TEENDŐI.

Frank Bohn.

Az ipari union hivatása.
(Folytatás.)

Rátérve a közönségi kormányzat ügyére, úgy találjuk, hogy a hüllyeség hatását "szocialisták" érték el, kik az ő sajátos hitvallásokról, mint "municipal socialism"-ról (közönségi szocializmusról) beszélnek. Leginkább Edinburgra szoktak mutatni, mint ragyogó példára. Azonban a bérszolgák munkaczejének meg az az olcsóvá tétele is, melyet a közönségi szocializmus lehetővé tesz, lehetetlen Amerikában, hacsak az állami kormányzat is el nem foglaltatik. A mint minden iskolás gyermek tudja, az Egyesült Államokban a közönségi kormányzati hatalom az állami törvényhozástól függ, vagy, ami még rosszabb, alkotmányos föltételektől. Mikor "arany szabály" Jones Toledo O. polgármesterévé választották, hivatala a hatalom majdnem minden nyomát nélkülözte. Nem oly régen Pittsburg demokrata polgármestert választott, ennél fogva a város önkormányzata majdnem teljesen megsemmisített azáltal, hogy a republikánus állami kormányzat ellenőrzése alá helyeztetett.

Nos, és az állam?

Ez a dolog a primitív amerikai gyarmat lezármasa. És a gyarmat egy földterület volt, melyet a király ajándékozott egy individuumnak vagy társulatnak, ha más elegendő számú nép telepedett le rajta, hogy nyersanyagot szolgáltatson az angol gyáraknak s viszont átvegye tőle a fölszólés termékeit. Helyi büszkeség és kölcsönös féltékenység, mely az összekötő gazdasági érdekekből eredt, életben tartotta ezeket az államokat, mint politikai szervezeteket, miután Angliától függetlenek lettek. Nyugaton az állami kormányzat rendszerét "felsőbb" helyről kapták és a nép elfogadta, mivel a nemzet alkotmánya nem engedte meg az önkormányzat más formáját. És most néhány jóhiszemű ember Kansasban, magukat szocialistáknak nevezve s eszméiket kétségkívül Bryan "eszmegyárából" szerezték, a villamos vonalaknak, szénbányáknak, olajfinomítóknak államosítását követelik. "A mostani törvényhozás elrendelve állami olajfinomító felállítását, egy lépést tett a szocializmus felé" — mondta egy képviselő "szocialista" nem régebben "De tegyük fel mostan, mondatom én, hogy munkanélküliség, Rockefeller egyik olajfinomító-jába megyek. Ott néhány szabad óráim is lesz a munka és a pihenés ideje közt. De az ön "szocialista" intézményében, mielőtt munkát kapnék, valami bünt kellene elkövetnem s aztán a munkát rabtságban végeznem, mivel csakis gonosztevéket fognak dolgoztatni."

"Lesz olcsó olajunk", felelt ő.

Vannak, kiket kielégít az olcsó olaj — de én szabadságot akarok.

Mint háznak az országban iparát, amely organikus fejlődött ki a trusztok útján, ilyenképpen szét lehetne tagolni! A mérésora hiába vadgalja a husvágó késsel a selymet, ruhát nem tud csinálni. Természetesen, ezek kevés kárt okoznak, mivel a fejlődés kerekét lehetetlen visszafordítani.

Végül az amerikai nép politikai élete kifejezésre jut a nemzeti alkotmányban.

Mi van ezzel, mint eszközzel a munkás köztársaság eléréséhez. "Szerezd meg ezt, kiáltja a fél-szocialista s megvan minden". És hogy nehiheülnek, mikor a "nagyszerű öreg sávok és csillagok" felemeléséről beszélnek, amint hajó-vadászatra indulnak a gyűlölt truszt ellen, felfegyverkezve az alkotmány-nyújtotta teljes hatalommal. A kapitalista hazafiság olyan egy piszkos zagyalék, hogyha egyszer az átlagos "sovinista" szocialista gyomrába vette, aligha tudja megemészteni.

"Az Egyesült Államok alkotmányát — mondja Von Holst igen helyesen — az amerikai néptől kényszerítettség csavarta ki." Nem volt ez sem istennek ajándéka, sem pedig "felistenek gyülekezetének munkája" — mint Jefferson szeretné. A konzervatív kapitalista szellem hatása alatt állt a konvenció. A fontos kérdések fölött egyezkedtek. Ez a két tény hozta létre például a szenátusnak nevezett szörnyszülöttet. A megalakult kormányzati forma annyira átdolgozható, hogy megengedte egymás mellett élni a kapitalizmust s a szabad földben való bővelkedést folytán a rabszolgaszisztémát is, szabad vidéki demokráciával a kormányzás könnyű levén. Mikor a szabad föld fogyni kezdett, a két székta harca ment az alkotmány ellenére is azért, ami még maradt. Az alkotmány a mai értelemben épp úgy az uralkodó osztály érdekeit szolgálja, mint az angol alkotmány, az ő királyságával és hanyatló "lordok házával".

És ez a város-közönségi, városi, megyei, állami zagyaság volna a szocialista köztársaság kifejlődésének eszköze? Igek (vagy bármely más régi szentség) mentették meg bennünket azoktól a tökéletes szellemi botlásoktól, melyek szabadon kovályognak a földön.

Ha egyszer már eleget tett a társadalmi forradalom rögtöni követelményeinek, a legjobb, amit tehetnek a kapitalista állammal, az hogy feledjék el.

És akkor az ipari union lesz a kormányzat, melyben a munkásosztály gondosan gyakorolta magát az ipari társadalom kormányzásában. Lerázva magunkról a kapitalista politikai államot, fönnt marad az ipari union, mint a szocialista köztársaság.

A trust szervezett ipar. A unionnak szervezett emberi társadalomnak kell lenni.

Azzal tisztában vagyunk, hogy mi, mint ipari unionisták, keserű pillulát vetünk be a társadalmi forradalom felkínálkozott Mózésével és Mirabeauval. S valóban mi vagyunk a legszivtelenebb s leghátatlanabb nép. Azoknak, kik oly hajlandók voltak magukat mint vezérmártirokat felajánlani, azt mondtuk, hogy a munkások maguk szándékoznak az ő piszkos kezeikkel megteremtteni a jövő intézményeit. Rémséges valami! Mindazoknak, kik részt akarnak venni abban a munkában, meg a társadalmi mozgalomnak valószínűleg legfontosabb fázisa lesz, munkába kell menni!

Az ipari union a mának harcat vivja. A helyett, hogy "6 villamos jegyet 25 centért" hirdetne, rögtöni követeléseivel egyenesen a kapitalistának fordul a bányában vagy a műhelyben. Ha bármit kapunk így, a magunk részére kapjuk s nem a "közönség"-nek.

Az ipari union kiképezi a munkásokat az önkormányzatban. A kapitalista osztály 400 évtől tanulta, hogyan kormányozhat király nélkül. Ha bárki azt mondja, hogy a munkásosztály tudja kormányozni az ipari társadalmat, anélkül, hogy megtanulná, hogyan, az vagy hazug vagy tudatlan. Ma pedig a munkások annyit fognak szerezni a bányában és a gyárban, amennyit a kapitalistától ki tudnak erőszakolni.

Az ipari union a munkásosztály hadserege lesz. Osztályérdekeinek megfelelően szervezve, ha a szervezeteit elsikkasztják, egyenesen a célra tör. Megtanítja az ipar kormányzására, arra is lesz ereje, hogy saját kormányát megfogja, hogy érdekei ellen cselekedjék.

Az ipari union lesz a jövő kormányzat kifejlesztő formája — valóban elég ok arra, hogy miért kellett megalakításának egybeesni történelmi-irányító jellegének megismerésével.

EGY GAZDAG MACSKA ÉS EGY SZEGÉNY FIU HALÁLA.

Wilkes Barre városában az orvosok chloroform alkalmazásával vetették véget egy macska életének. A macska 40.000 dollár tulajdonosa volt. Egy Benjamin F. Dilley nevű ember hagyta ezt az összeget Blacky nevű macskájának s miss Ada Ruchot bizza meg a szerencsés állapot gondozásával, aki ezért 15 dollár havit fizetést kapott a hagyatékból. A hagyaték kezelésére kinevezett bizottság pontosan eleget tett a végrendelekző óhajának s gondoskodott arról, hogy a macska a hagyaték jövedelméből minden földi jóban részesüljön. Történet pedig, hogy a macska a tulajdosony következtében elhajasodott, ami szivbajt idézett elő. Az orvosok kijelentették, hogy a macska élete menthetetlen és hogy kinjaitól megszabadítsák, ajánlák elpusztítását. A hagyatékot kezelő bizottság a végrendelet vonatkozó rendelkezései figyelembe vételével ebbe beleegyezett és beható tanácskozás után elfogadták az orvos-szakértők által ajánlott legkönyebb és fájdalomtól ment halált: a chloroformozást. Így chloroformmal vetették véget a macska életének. Történet pedig ez a dolog magukat értelmes és felvilágosított embereknek tartott bírák és orvosok közreműködésével.

És ugyancsak történt néhány nappal ezelőtt az, hogy Wilhelm Tolly, 17 éves felkaru, vézna természetű, rosszul táplált, rongyos, csavargó fiu a bostoni (Mass.) rendőrségi börtönben, testén fekélyekkel telve 40 órai rettenetes kínlás után meghalt. Mikor lábával utolsót rugott a nyirkos cella padján, nem voltak ott orvosok, kik fájdalomt gyógyszerrel csillapították volna. A fiut szombaton éjjel a Whitney-utca mögött levő szemétdörrökben fetrengve fogták el a rendőrök. Lopás és csavargás volt a vád ellene. A fiu előállítása alkalmával már nagyon gyenge volt és piszkos teste több undok fekélyvel volt borítva. A rendőrszítz kérdésére beismerste, hogy hat héttel ezelőtt került ki a State Reformatory-ból, ahol három évig volt fogva, mert egy quart tejet lopott. Elismerte, hogy kiszabadulása óta eltelt hat hét óta hajlék nélkül csavargó és koldulás és apróbb lopásokból tengeti szánalomra méltó életét. Előadta, hogy senkije sincsen, jobb karja 9 éves korában a papiretető gép által lett szakítva, így munkára sehol sem alkalmazták.

A rendőrség a szokásos elbánásban részesítette a fiatal foglyot, egyes cellába zárták, ahol azonban — mikor hétfőn előállítani akarták — a kiállott szenvedések, éhezés és nélkülözések következtében halva találták.

Mrs. Mc. Guire (546 W. 53rd St, New York) 6 hónapos fiacskája meghalt. Pénze nem volt eltemetetésére s így gyalog vitte el halottját a Morgueba. A rendőrség engedély nélküli halottszállításért megindította ellene az eljárást.

1908. JUNIUS 14-ÉN, VASÁRNAP
NAGY KIRÁNDULÁS
A VAN CORTLANDT PARKBA.

TÁRCA.

FOGSÁGBAN.

Körülbelül tíz éve, talán több, talán kevesebb, meglátogattam egy nő fogházát. IV. Henrik alatt épült, régi kastély volt, palafedélvel uralkodott a komor vízparti déli város fölé. A fogház igazgatója már olyan idős volt, hogy nyugalmazását várta: fehér parókát és fekete szakállt viselt. Különös igazgató volt: saját maga gondolkodott és voltak emberi érzései. Nem ringatta magát illuziókban háromszáz foglyra erkölcsi felől, de nem hitte, hogy a legsúlyosabb fokon állának erkölcsileg, mint háromszáz valamely utcában véletlenül összefogott asszony.

— Van itt minden éppen, mint másutt — mondta szelíd, fáradt tekintettel.

Mikor áthaladtunk az udvaron, a foglyok hosszú sora vezetve be éppen csendes sétáját és tért vissza a műhelyekbe. Kisérők, barátok, Caban doktor, figyelmeztetett, hogy a nőknek csaknem mindnyájuknak van valami jellemző ismertető jele, a kancsóság gyakori köztűnk, degeneráltak és igen kevés akad, akin rajta ne volna a bűn bélége.

Az igazgató csendesen rázta a fejét. Láttam jól, hogy a kriminalista orvosok teóriájának nem nagy barátja és meg van gyógyódve arról, hogy a mi társadalmunkban a bűnösök nem sokban különböznek az ártatlanoktól.

A műhelybe vezetett. Foglyok kámpán mosónőket, pékeket, fehérnemű-varonőket. A munka és a tisztaság csaknem jó kedvet varázsoltak oda. Az igazgató jól bánt az asszonyokkal. A legbutábbak és a legszemtelenebbekkel szemben sem vesztette el türelmét és jóakarát. Ugy gondolta, hogy sokat meg kell engednünk azoknak, kikkel együtt élünk és nem kell sokat faggatni még a bűnösöket s gonosztevéket sem. A szókással ellentétben nem követelte a tolvajoktól és orgazdák, hogy tökéletesek legyenek, amiért büntetve vannak. Fp-penséggel nem hit a büntetés hatásában és kétségbe volt esve, hogy éreynyolat csinálnak a börtönből. Nem gondolta, hogy emberek megjavítják, ha megszengvedtetik; tőle telhetőleg kimélte a szerencsétleneket a szenvedéstől. Nem tudom, hogy voltak-e valóságos érzései, de semmi erkölcsi jelentőséget nem tulajdonított a bűnhődésnek.

— Én — mondotta nekem — előbb elmagyarázom és csak azután alkalmazom a szabályzatot. Én magam magyarázom meg a foglyoknak. A szabályzat például teljes hallgatást követel. Ha megöriznek némaságot, mind megkülönböztetve, vagy megörülnének. A gondom, azt kell gondolnom, hogy ezt nem akarja a szabályzat. "A szabályzat — mondom nekik — azt követeli maguktól, hogy hallgassanak. Mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy az örök ne hallják egy szavukat sem. Ha az örök meghallják, hogy beszéljenek, büntetés jár maguknak. Én nem kérhetem számon a gondolataikat! Ha beszédnék nem csinálna nagyobb zajt, mint gondolnak, akkor nem kérhetem maguktól számon beszédüket sem."

Ilyen figyelmeztetés után megtanulnak hang nélkül beszélni. Nem boldogulnak meg és a szabályzatnak is elég lesz téve.

Megkérdeztem, hogy hivatali főbőbvalói helyeslik-e a szabályt ilyen értelmezés?

Azt válaszolta, hogy a felügyelők gyakran tesznek kifogásokat.

— Ilyenkor — mondotta — elvezetem őket egész a külső ajtóig és így beszélnek nekik:

— Látnak azt a rácsot? Főböl van. Ha férfiakat zárnának ide, nyolc nap múlva egy sem maradna. Az asszonyoknak nincs kedvük a szökésre. De azért okos dolog, hogy ne boldoguljunk meg őket. A fogház rendje nem kedvez testi-lelki egészségüknek. Én nem vállalkozom többé az őrzetükre, ha a hallgatás tortúráját erőszakolják rájuk!

Hosszú folyosó végén beléptünk egy elég vidám, szekerényekkel megfőtt szobába, melynek ablakai — nem volt rajtuk rács — a mezőre nyíltak. Igen csinos fiatal nő irt egy íróasztal előtt. Mellette egy másik állott és kulesot kerest az öve mellé tűzött kulcs-csomóból. Azt hittem, hogy az igazgató leányai. Ő megmagyarázta, hogy foglyok.

— Nem látom rajtuk a fogház ruháját?

Nem vettem észre bizonyosan azért, mivel nem ugy viselik, mint a többiek.

— Ruhájuk jobb, mint a többieké és a főköltőjük kisebb, kilátszik alóla hajuk. Nagyon nehéz megakadályozni, hogy az asszony ha szép ne mutogassa a haját. Ezek is alá vannak vetve a közös rendnek és munkára vannak kényszerítve.

Kérdeztem sem kellett két "szerelmes" volt. Az igazgató nem titkolta, hogy a gonosztevéket, az egyszerű bűnösöket elébe helyezi. — Tudom — mondotta — hogy idegenek a bűneikhez. Villám az az életükben. Ezek őszinték, bátorságra és nagylelkűsége képesek. Ezt mondhatom el tolvajaimról. Jfivathatatlank. Az az alacsony-lelkűség, mely elkövetik velük a büntető cselekményeket, pillanatonként felátalálható viselkedésükben. A büntetés, mely kapnak, valójában kevés és mivel nincs bennük testi-lelki érzékenység, legtöbnyire könnyűsége viselik el.

— Nem kell mondanom — tette hozzá gyorsan — hogy ezek a szerencsétlenek méltatlanok.

EUROPÁI SZEMLE.

nok mind a számalomra és nem érdemlik meg, hogy velük törődjenek. Mindjobban látom, hogy nincsenek bünszók, csak szerencsétlenek. Bevezetett az irodájába és azt a parancsot adta egy órnak, hogy vezesse be a 563-as foglyot.

— Most olyan látványt mutatok — mondotta — mely bizonyára új gondolatokat fog önöknek adni arról, hogy mi a bűn és a büntetés. Pedig — higgyék el — nem készítettem elő. Amit most fognak látni és hallani, azt én már százszer láttam és hallottam az életben. A börtönőr egy öreg asszonyt kísért be az irodába. Durva, idétlen paraszt asszonyt, nem volt se homloka, se álla és félszemű volt. — Jó újságot jelenthettek magának — mondta az igazgató. — A köztársasági elnök engedte hátralevő büntetését, amiért jól viselkedett. Szombaton távozik!

Hallgatott nyitott szájjal, kezeit összetéve a hasán. Nem ment a dolog könnyen a fejébe.

— Szombat reggel távozik fog tőnünk. Szabad lesz!

Ezt megértette. Kezeit kétségbeesetten törölte, ajkai remegtek:

— Igazán el kell mennem? Hát mit fogok én csinálni? It kosztoljak, ruházatok — minden. Nem mondhatná meg annak a jó urnak, hogy jobb, ha itt maradok, ahol vagyok? Megmagyarázták neki, hogy távozásakor pénz is kap, valami 10—12 frankot.

A pénzre gondolt és távozott.

Megkérdeztem, hogy mi is volt a bűne? Az igazgató megforgatta a lajstromot.

563. Gazdálkodóknál volt szolga. Gazdától egy kötőt lopott. Cseléd-lópás. Tudja uram, hogy a törvény szigorúan bünteti a "cseléd-lópást".

Anatole France.

A NÉPAKARATÉRT.

Kivonat a clevelandi szervezet által küldött levélből:

T. elvtársak!

Ami a "Népakarat" támogatására való felhívásukat illeti, tehetségünkhöz mérten oldottuk meg. Május elsőjén tartottunk kedélyes estélyt, annak tiszta jövedelmét \$5.75 és két dollár felülfizetést, összesen \$7.75-t beküldtük a Népakarat javára. Azonkívül havi gyűlésünkön külön megszavaztunk 20 dollárt. Szintén elküldtük már. A további támogatásra vonatkozólag a legközelebb tartandó szervező-bizottsági gyűlés fog intézkedni.

Biztosítjuk önöket, hogy a rendszeres támogatás a mi részünkről nem fog elmaradni.

Clevelandi Magy. Szoc. Munk. Köre.

Peoriai (Ill.) elvtársak megbízásából többek között így ír Takács István elvtárs: Ha oda-adnánk minden megtakarított centünket, akkor sem tenénk sokat elvünkért, mert mi meggyőződött szocialisták csak kötelességet teljesítünk. Mellékelve küldünk tehetségünkhöz képest 10 dollárt és ugyanakkor ki is mondtuk azt, hogy ha kell, elküldjük utolsó centünket is, de az egyetlen amerikai magyar szocialista munkáslapot, a Népakaratot, elbukni nem engedjük. Mi nem riadunk vissza semmi áldozattól sem, hogy hárithessük lapunk által az igazi emberszeretet magasztos eszméjét.

Igy írnak azok az egyszerű cukorgyári munkások, kik nyomorult 16 centnyi óraber mellett húzzák a tőke jármát. Ezek a levelek fényes dokumentumai annak, hogy lapunk híven betölti hivatását, egyben meggyőznek bennünket arról, hogy a "Népakarat"-nak a legvalóságosabb idő közepette sem lehet, sem szabad elbuknia.

NÉPGYÜLÉSI TUDÓSÍTÁS.

St. Louisban újlag kibontottuk a szocializmus zászlaját és hirdettük alatta igazságainkat. Népgyűlést tartottunk e hó 11-én a North 13th St. 2419 sz. alatt.

Herrich R. elvtárs ajánlatára elnöknek Thorma, jegyzőnek Ládó elvtársak választották meg. Thorma elvtárs üdvözlésén a szép számban megjelent munkásokat s kéri őket, hogy figyelemmel hallgassák meg az előadót. Majd átadja a szót Kiss Gergely elvtársnak, ki másfél órási beszédében ismertette a mai kriszis okait. Erős szavakkal ostromozta a tőkés és papság gyalázatos üzenetét, majd a hazafiakat mutatta be teljes valóságukban. Végül szervezkedésre hívta fel a munkásokat, mert csak a szervezkedés erejével küzdhetnek ki egy boldogabb jövőt.

Ezután Kundl elvtárs a sajtoról beszélt. Bemutatta a polgári lapok rut hazudozásait s felhívta a gyűlés figyelmét a Népakaratra, amely az egyedüli magyar munkáslap Amerikában, amely valóban a munkásszótáry érdekeiért küzd. Németh elvtárs inti a munkásokat, hogy örökösödjék a család ügyökötől, akiknek egy példányát bemutatja a népgyűlésnek, aki 54 munkást csapott be.

Thorma elvtársnak lelkesítő zárszavai után a népgyűlés a Marsallais hangjai mellett fél 11 órakor szétoszlott.

Ládi István, jegyző.

ELVTÁRSOK!

Terjesszék a „Népakarat“-ot.

EUROPÁI SZEMLE.

A muszka humanizmus. Oroszországban nagy az árvízveszedelem. A megáradt Dnyepier piszkos hullámai messze vidéket elöntöttek. Sok falu lakossága let földönfutóvá, hajléktalanná, elveszítve mindenét. A közeli városok természetesen segítségére siettek a földönfutó embereknek s szálást és élelmet nyújtottak nekik. Így Kiew városa egy városi épületet jelölt ki az árvíz áldozatai számára. A szerencsétlen menekülők jelentkeztek is tömegesen, egy csoportba összeverődve, férfi, nő, agg, gyermek, ur és koldus. Nem kérték semmit, csak egy kis vackot, hol fejüket a halálos rettegésben töltött órák után végre nyugovóra hajhassák. És boldog megnyugvással szállt szívükbe arra a gondolatra, hogy a nemes emberszeretet kaput nyit előttük, a sokat hányott páriák előtt, akiknek nem maradt egyébük nyomorult életüknél. Ámde az emberszeretet kapujánál egy kis meglepetés érte a menekülőket. Nem eresztették be őket. Előbb igazolniok kellett azt nem zsidók-e, mert az orosz emberszeretet zsidóknak nem ad menedéket. Még ha a halál torkából, tehetetlenül és elhagyatva mindentől, fordulnak az emberi irgalomhoz. Zsidóknak nincs irgalom!

Százezer harcós. A Hamburg és vidékén levő szakszervezetek a mult évi óriási taglétszám emelkedést — több mint 12.000 — tudnak felmutatni, úgy, hogy ez év végéig 99.518 szervezett munkás tartozott a központi szakszervezeti tanácshoz. Ez a létszám azóta százezerrel is följebb emelkedett. A párt és a szakszervezetek részéről támogatott továbbképző-egyetemek, amelyhez több mint 700 taggal rendelkező ifjunktárs-szövetség is tartozik, 9000 márkát utaltak át. A képzésre és szórakozásra vonatkozó törekvéseket minden tekintetben fejlesztették. A Szakszervezeti-Otthon, amelyet az adókvívót-bizottság 2,019,370 márkára becsült s ezen érték alapján adózattatja meg, ötéves évi fennállás után szűnik bizonyult. Hogy minden igénynek megfelelően, 400,000 márka költséggel kell az épületet kibővíteni.

Éhségstrájk miatt akasztás. Az orosz autorkrácia a forradalmi mozgalmak elnyomására irányuló törekvéseiben a dühögő örült eszejárásával akar az elrettentés emleletével gyakorlati eredményt elérni: elfojtani minden áron minden radikális tevékenységet. A jelszó: börtönbe a forradalmárokat, bitó alá a cár ellenségeit. Telnek a börtönök, szaporodik a martírok száma, alig mulik nap, hogy a cárizmus áldozatainak kizsákmányolása meg ne kellene emlékeznünk. Lodzban jelentik, hogy irtózatossá itéletet hozott a mult héten a tobolosi hadi bíróság az ottani rendőrfőnök 13 vizsgálati foglya ellen. A szerencsétlen foglyok nem bírták ki a sok kínzást, éhségstrájkba léptek, hogy ezzel jobb bánásmódot és élvezhetőbb ételt bójtöljenek ki maguknak. A hadi bíróság mint lázadókat, kötéll általi halálra ítélte őket. Éhségstrájk miatt akasztás: — ez még Oroszországban is új...

Utálpap a királyi családnak. Lisszabonban a republikánus párt vezetői sürgősen ajánlják a királynak és a királyi család tagjainak, hogy az ország békéje érdekében hagyják el örökke Portugáliát és mondjanak le a trónról, mert Portugália csak akkor maradhat fenn, ha köztársaság lesz. A királyné hallani sem akar erről. Lisszabonban a kereskedelem és minden forgalom megakadt. A republikánus párt bezonyította, hogy a választásokon Lisszabonban két jelöltet csalás útján ütöttek le a mandátumtól s így ez a két jelölt be fog kerülni a kamarába. Egyre általánosabbá válik az a felfogás, hogy csak a köztársaság kikiáltása mentheti meg az országot a polgárháborútól. Jellemző a fővárosban uralkodó helyzetre, hogy a minap egy valóságos precisszióti katonaság kísért éles töltésű puskákkal, olyan ürügy alatt, hogy nagy katonai díszszemle készül. A vidékről a fővárosba összpontosították a csapatokat.

Választások Zürich kantonban. A napokban választották a zürichi kanton kormányát és tanácsát. Ernst elvtársunkat, aki már azelőtt a kormány tagja volt, 62,571 szavazzal újra megválasztották. Továbbá megválasztották 43 szociáldemokrata tanácsost. Elvtársaink így új mandátumot nyertek. A kanton-tanács tulajdonképpen a parlamentnek felel meg s elvtársaink újabb győzelmét az bizonyítja, hogy a szocialista fölfogás Svájc politikai életében is mind nagyobb szerephez jut.

Letartóztatott forradalmárok. Varsóból jelentik, hogy a mult héten ott letartóztatták Salom Asch dramáirónak, a "Bosszu" című drama szerzőjének a feleségét és az ottani citárdramá kivéggzett Spiridonova forradalmár nőtestvérét. Néhány nap előtt Aschmét szabadon bocsátották, de ezután házkutatást tartottak a lakásán és ujra letartóztatták. Ezenfelül a lengyel szocialista párt 19, és a forradalmi harci szervezet 14 tagját letartóztatták.

FELHÍVÁS A ST. LOUISI NŐKHÖZ!
Hozzátok szölok St. Louis és vidéke proletár asszonyai és leányai, kik épp öly kizsákmányolt rabszolgái vagytok a mai tőkés társadalmi rendszernek, mint férjeitek, testvéreitek és apaitek. Hozzátok, kiknek helye a családi tüzely-

nél volna, kiknek hivatása volna a gyermeknevelés, kiknek bö munkát adna a jövő nemzedék kulturájának irányítása, de akik a gyárak büzhödtt levegőjében, testre és lélekre kártékony hatása munkában töltöttek napjaikat.

En tudom, hogy nem önkényt hagytátok el a családi tüzelyket, hanem a kapitalizmus ragadott ki benneteket onnan, hogy a ti olcsóbb munkabéreteket folytán gyorsabban halmozza fel a vagyont, amelyet a ti munkátok teremtek.

Munkástársnők! Nem látjátok-e a mai társadalom örült rendszerét? Nem látjátok-e, hogy míg a tőke egyrésztől a munka igájába hagy nőket s gyermekeket, másrésztől tétlenségre kárhoztat millió és millió férfimunkást? És tudjátok-e, hogy a fejlődő kapitalizmus nem sokára az utca sarába, az utca nyomorába taszít titeket is?

Ha látjátok s tudjátok mindezeket, nem támad fel bennetek egy erős elhatározás, hogy társaivá lesztek az új eszmék harcosáinak, társaivá abban a küzdelemben, amely a tőke fékezésére kizsákmányolása ellen folyik?

Munkástársnők! Jtt az ideje, hogy törődjünk, foglalkozzunk saját sorsunkkal. Szervezdünkünk és tanuljunk! Mert csak tudással és a szervezethez erejével vehetjük föl sikeresen a harcot közös ellenségünk, a tőke ellen s építhetjük föl a jövő társadalmat, amely nem lesz nyomor és szenvedés osztályrészünk. Gyakran hallottuk és olvastuk már, hogy a magyar nők mennyire hátra vannak maradvá a tudomány, a felvilágosodottság terén. Mutassuk ki végre, hogy tudunk együtt haladni a haladó korral s készek vagyunk, kezét kézbe téve, lelkesedéssel munkálkodni egy szebb jövő felépítésén. Mutassuk meg, hogy St. Louis magyar proletárnői között nem lesz egyetlen egy sem, aki nem értené meg nemes célunkat és azért nem küzdene.

St. Louis-i munkástnők! Jelenetek hát meg május hó 28-án, csütörtökön este 8 órakor szervezetünk helyiségében, 1606 So. 7th St. alatt tartandó gyűlésünkön, hallgassátok meg ott az igazság szavát és a szerint cselekedjétek!

Testvéri üdvözléssel az ötos bizottság nevében: Kiss Gergelyné.

NÉPGYÜLÉSI TUDÓSÍTÁS.

F. hó 14-én este 8 órakor a Rosta-féle Hallban jól látogatott népgyűlést tartottunk Bufalóban. A népgyűlés megtartására főleg az indított bennünket, hogy pár nap előtt Buffalóban járt s hazug jelszavaival megtevéseni igyekezett a "Magyar Szövetség" hazaffias szervezőbizottság eljáját a maga valódiságára és értékére szállításuk le. A népgyűlésen megjelentek az áldozatoknak szánt magyarok közül mintegy harmincan, kik készen állva verekedésre, helyesebben: a papi nevelés és a "Magyar Szövetség" kulturfelgósának bemutatására, várták a népgyűlés megnyitását. Bár a hazaffiak és a papsemetek verekedése való késztetése izgatottá tették a hangulatot, mi a népgyűlést annak rendje és módja szerint megnyitottuk.

Koncess elvtárs az egybehívók nevében ülést vezetőnek Heim elvtársat és jegyzőnek Salam Miksa elvtársat ajánlotta, kit egyhangulag meg is választottak. Ezután a másfél óráig tartó előadói beszéd meggyőző érveinek hatására a hazaffiak és papsemetek verekedése hallamukat teljesen elvesztették.

Az előadó elvtárs a legérzékenyebb oldalukon támadta meg őket, a papjukat és anyaszentegyházat oly vakon imádó hívók pirulva és szégyenkezve ismerték el, hogy a pap és az egyház a leggonoszabb ellenségei a munkáltató népeknek; még azt is beleegyező féltelintással voltak kénytelenek elismerni, hogy Jézus és isten nevét a legaljasabb pénzszerzési eszközként használják fel a papok. Meg is nyilatkozott a rájuk oly lesújtó, de egyszersmind felvilágosító beszéd hatására egy jökepű magyar ember ajkán, izgatottan kiabálva: "Hát iszen, minden szava igaz, amit mond, de azért mégis csak gazember az, aki azt mondja, hogy nincs isten!"

Előadó elvtársunk frappáns válasza: "Hát ha gazembernek tartja azokat, akik azt mondják, hogy nincs isten és vele egyáltalában nem törődnek; minek tartja azokat, akik isten nevét arra használják fel, hogy a szegény népet meglopóssák, elbuzhassák és így maguknak jölet és hatalmat biztosíthassanak?" Erre a jökepű magyar ember elismerte, hogy azok még nagyobb gazemberek. Pedig ezek éppen a papok. Ezután az előadó elvtárs felvilágosította őket, hogy mi szocialisták egyáltalában nem törődünk avval, hogy kik milyen templomban, kahas alattiban-e vagy csillag alattiban vagy keresztel jelzett templomaiban imádják az istenüket, még avval sem törődünk, hogy az utca sarkán sipol-e, vagy dobbal vagy táncoló kis majommal hívják fel arra a járőrelket, hogy vegyennek rész istenük imádságában. Ezzel mi egyáltalában nem törődünk, ez mindenkinek magánügye; de igenis törődünk azval, hogy isten nevében a munkálkodó népet ne zsarolják, ne butítsák, sőt még akkor is törődünk ezzel, ha ezen cselekedetüknél gazember istentagadóknak neveznek is bennünket. Ezután a "Magyar Szövetség"-et ismertette az előadó elvtárs, melynek céltalan és hazontalan voltáról szintén meggyőződést szerzett a hallgatók. Majd ezután a szövetségünk célját és a S. L. P. hivatását fejtegette általános helyeslés közepette; itt megjegyezzük, hogy ered-

ményképpen többen a hazaffiak és az egyház hívi közül táborunkhoz csatlakoztak. Gyüleseitket és felvilágosító munkánkat folytatni fogjuk.

Salamon M., jegyző.

EGYLETI HIREK.

A Munk. Betegs. Szöv. Buffalo-i osztálya 1908. május hó 29-én, saját alapja javára a Metelski-Hallban, 930 Grant St. színelőadással egybekötött NAGY TÁNCMULATSÁGOT rendez. Színe kerül a Gyári Lányok. Belépti díj előrelvtá 20c., a pénztárnál 25c. Kezdeté este 8 órakor.

A Newarki Egyesült Szervezetek 1908. évi május hó 29-én, a Star's Auditoriumban 326-330 15th Ave., műkedvelői előadással egybekötött TÁNCMULATSÁGOT rendeznek. Színe kerül a Falu Rossza. Kezdeté este 7 órakor. Belépti díj 25c., ruhatár 10c.

A New Brunswick-i Magy. Szoc. Munk. Szervezet 1908 május 30-án (Decoration Day) a McDeede Hallban (Albany Street, gazdag műsorral egybekötött TÁNCMULATSÁGOT rendez. Belépti díj 25c. Kezdeté d. u. 5 órakor.

A Pittsburg és környéke Szoc. Munk. Szerv. május 29-én, magánhelyiségében (210 Electric Ave.) víg műsorral egybekötött KEDELYES ESTÉT rendez. Színe kerül "Katonásan" című egyfelvonásos szindarab. Belépti jegy 15c.

Munk. Bets. Szöv. XXIII. osztálya, az Allegheny-i Szoc. Munk. Szervezettel közösen e hó 30-án (Decoration Day) dús műsorral és tombolával egybekötött KEDELYES ESTÉT rendez, 805 East Street-i magánhelyiségében. Színe kerül: "Megjött a papa" Kezdeté este 8 órakor.

A MUNKÁS BETEGSÉGÉLYZŐ SZÖVETSÉG III. KONVENCIÓJA ez év május hó 30-án és 31-én lesz megtartva. A tanácskozás szombaton délután 2 órakor veszi kezdetét Philadelphia-ban, Pa., 800 Parrish St. (Munkás egyletek helyisége).

A konvenció napirendje:

1. A szövetség titkára felhívja a delegátusokat a konvenció tartamára elnököt és jegyzőt választani.
2. A delegátusok kívánataira minden ülés tartamára más elnököt választhatnak.
3. Az elnök a gyűlést megnyitja, felhívja a delegátusokat egy kéttagú bizottság választására, mely megvizsgálja a delegátusok küldetésének hivatalos igazolását, mely bizottság jelentése után jóváhagyott delegátusok névsorát a jegyző feljegyzi és azok felvolvása után az elnök szavazójogoknak nyilvánítja őket és az ülést napirend szerint tovább vezeti.

4. a) Jegyzőkönyv felolvasása.
Titkári jelentés.
b) Intéző-bizottság kimutatása.
c) Beérkezett levelek felolvasása.
d) Delegátusok jelentése az osztályok belviszonyairól.
e) Panaszok és interpellációk.
f) Intéző bizottság felmentése.
g) Alapszabályok tárgyalása.
h) Függő ügyek elintézése.
i) A központ székhelyének megállapítása.
j) Új intéző bizottsági tagok választása.
k) Indítványok és vegyes ügyek.
l) Jövő évi konvenció helyének és idejének megállapítása.
m) Konvenció zárlata.

Felhívjuk az osztályokat, hogy küldötteiket a lehető legrövidebb időn belül válasszák meg. Pontosan tartjuk, hogy minden osztály a saját kelteleiből válassza meg képviselőjét.

Tagtársi üdvözléssel

Az Intéző-Bizottság.

A konvenció ügyrendje:

1. A tárgyalásokban csak küldöttek és az intéző bizottság tagjai vehetnek részt. Szavazati joggal bírnak a küldöttek, a szövetség int.-biz. munkődesére vonatkozó ügyek kivételével az intéző bizottság 1 képviselője.
2. Szóhoz jelentkezni csak írásban lehet. A jelentkezők sorrendben kapnak szót.
3. Az ügyrendhez szólók soron kívül beszélhetnek.
4. A szóközi lajstrom vagy a vita lezárására vonatkozó indítványok mellett és ellen csupán egy-egy szóhoz beszélhet.
5. Az előadók egy fél óra hosszat beszélhetnek, a vitában résztvevők kivétel nélkül 10 perccel.
6. Egy szóhoz egy tárgyhoz csakis kétszer beszélhet.
7. Az intéző bizottság tagjai a szükséghez képest bármikor beszélhetnek, de szintén csak 10 perccel.
8. Határozatokat a konvenció egyszerű szöbbséggel hozhat.
9. Szavazat egyenlőség esetén az indítvány (referendum) tagonkénti lesavazás alá bocsájtható.
10. Az elnök az igazoló-jegyekkel rendel el a szavazást, azonban 5 küldött indítványára névszerinti (osztályonkénti) szavazást rendel el.
11. A napirend egyes pontjaihoz csak öt küldött hozzájárulása után lehet tárgyalás alapjául előfogadni.
12. Indítványozók 10 perccel zárszóval élhetnek.

REGÉNY.

A kozakok.

Írta: Tolsztoj Leó.

XXII.

(Folytatás)

(25)

— Egyszer egy bátor legény felhajtotta nyáját a hegyekbe; jöttek az oroszok, felpörzsölték a juhakolt, mindenkit megöltek, az asszonyokat, lányokat magukkal vitték. Ahol azelőtt az akol állt, most pusztaság terül el: az anyja, fivéréi, a ház, minden eltűnt. Egy fa maradt meg. A legény, amikor visszajött a hegyekből, zokogva állott meg, leült a fa alá. "Egyedül állok a világon, mint te!" mondta a legény s szomorúan énekelni kezdett, nagy buval a szívében: "Ai dai-dalalai, ah, ah."

Jeroska tovább dudolta a dalt; hirtelen lekapta a fegyvert a falról, kirohant az udvarba s kétszer a levegőbe lött. Olenin hallotta, amint szomorú, mely hangon énekelte utána: "Ai-dai-dalalai, ah, ah!"

Olenin is kiment. Nézte a csillagos, tiszta eget. A háziaknál még világlógást volt. Az udvarban lányok ácsorogtak, egymással beszélgetve. A pitvarból kozakok jöttek ki, vad kurgjongatással válaszoltak Jeroska bátya lövéseire.

— Miért nem vagy ott? — kérdezte tőle Olenin. — Isten legyen velünk! Isten legyen velünk! — ismételtette az öreg. — Ki nem állhatom öket! Micsoda népség! Menjünk a szobába! Mulassanak azok maguk között, mi is mulatunk magunk, ketten. Visszatértek a szobába.

— És Lukasa boldog, nem jön be hozzám? — kérdezte Olenin.

— Ah mit, Lukasa! Azt hazudták neki, hogy én rá akartam birmi Marjánkát, hogy legyen a szeretőm.

— És a leány — kérdezte Olenin kíváncsian. — A leány! Ha akarod, megszerzem neked. Adj elég pénzt s a tied lesz. Összehozom, ha akarod. Pénz kell ide, semmi más!

— Ne is beszélj erről, bátya.

Az öreg elhallgatott, azután szomorúan kiállt fel: — Bizony, mind a ketten árván maradtunk a szerelmemben — s újra sirni kezdett. Olenin többet ivott, mint máskor s sokáig hallgatta Jeroska bátya meséit. — Lukasa tehát boldog! — gondolta magában, de szívében fájdalmas szomorúságot érzett. Az öreg annyit látott, hogy az asztal alá gurult; Wanjusát kellett hívni, hogy ketten lábra állíthassák. Kivitték a levegőre, ahol egy kicsit magához tért. Feje jobbra-balra dült s szaggatott, tagolatlan nehézséggel kezdte: Ai-dai-dalalai. Tovább nem bírta....

Augusztus volt. — Több nap óta egyetlen felhő sem mutatkozott az égen; a nap tüzesen sütött alá. Egész nap fújt a meleg szél, amely a pusztában s az utcákon forró homokot kavart föl; magával ragadta a magasba s vitte a náadás s az erdő felé. Fű, fa nád, minden tele volt porral. Az utak kiszáradtak, a Terek vize nagyon megapadt, a falu mellett tő iszapja görnyögröse szikkadt, amint a tehenek lejártak. A marha-nyájak bőgve keresték a nedves, fűvel benőtt helyeket. A vadak behúzódtak a nádas mélyébe, átmentek a Tereken túl, ahol bujább, sűrűbb az erdő. Szürke szunyograjok kavartogtak a forró levegőben. A hóhegyeken szürkes köd fektült meg. Minden este izzó tüzeben hanyatlott alá a nap. Épp a legnagyobb munkaidő volt. Az egész falunépe kinn volt a szőlőhegyekben; nagyra nőtt zölde vetemények lepték el a kerteket. Kocsik dörogtek a poros, száraz országutakon; vitték a szőlőt; néhol egy-egy lepottyan szőlőfűrt keveredett a por közé. Gyermekétek és leányok futottak a kocsik után. Ingük tele volt barna szőlőnedv folttal.

Az egyik kert árnyas fái között hangos kacagás hallatszott, néha valaki énekelte is, a zöld levelek közül kivillant az asszonyok tarka ruhája. Délelőle lehetett. Marjanika egy barackfa árnyékában ült. Apja kezét mosta; kis kóróból öntöttetett vizet a kezére. A legkisebb fia, aki ép akkor jött ki a vízből, türelmetlenül pislogottott anyja felé, aki az ebédet készíttette össze. Szőlőt, száritott halat s kenyeret rakott egy kis asztalra. Miután a család fő kézen volt a kézmosással, levelette sapkáját, keresztet vetett magára s asztalhoz ült. A kis legényke nem várva be szüleit, mohón kapott a boros kancsó után s nagyot ivott belőle. Az asztal árnyas helyen volt, de a nap melege oda is erősen behatolt.

— Igyál te is, Marjanuska — kínálta őt az anyja. — Isten csak megadja, ami lakodalomra kell.

— Eh, mit beszélsz arról, van még elég idő.

— Mit mondasz? — zsörtölődött a felesége. — Van idő; én meg azt mondom, hogy azt a lakodalmat nemskora megtartjuk.... Láttátok a Lukasa új lovát?

— Azt gondolod, amelyiket Mitri Andrejits adott neki. Már rég nincs meg. Átcserelette. Ma beszélttem Mitri Andrejits szolgájával, tudjátok, mennyit kapott megint a gazdája? Ezer rubelt!

(Folytatás)

SZERKESZTŐI ÜZENET,

J. Chester. Csakis irodalmi értékű költemények közlünk. A beküldött nem felel meg annak.

LAPUNK MEGBIZOTTAI.

New York, N. Y. Szerkesztőség, 516 E. 6th St. Cleveland, O. S. K. Horváth, 3536 W. 66th St. Brooklyn, N. Y. Mandula Sándor, 238 Heyward St. E. Pittsburg és környéke. L. Steger, P. O. B. 385. Schenectady, N. Y. Tóth Lajos, 109 7th Ave. Passaic, N. J. Buják János, 14 Grand St., Garfield. Newark, N. J. Róna D. 136 Boyden St. St. Louis, Mo. G. Kiss, 162 Miller St. Elizabethport, N. J. A. Gallé, 257 Livingston St. Burberton, O. Botos Imre, 244 Mulberry St. Milwaukee, Wis. L. P. K. Erhardt, 588 6th St. San Francisco, Cal. B. Fischer, 883 McAllister St. Philadelphia, Pa. Frencl, 916 Randolph St. Buffalo, N. Y.: M. Weisz, 34 Kail St. McKeesport, Pa. Debreény B., 143 2nd St. New Brunswick, J. Kovats, 41 Somerset St. Springfield Ill. Szívós János, 805 N. 7th St. Cincinnati, O. John Juhász, 1941 Central Ave. Bridgeport, Conn. M. Schultze, 53 Cherry St. Hartford, Conn. M. Schultze, 53 Cherry St. Lynn és Boston. Czapp István, 23 Colins St. Chicago, Ill. L. Nagy, 27 Irving Ave. Newark, O. Turac Pál. Diverson, Ill. Janka István. Erie, Pa. Tótháti Béla, 548 W. 19th St. Oakland és vidéke. Cal. M. Klein, 516 18th St., Oakland, Cal.

EGYLETI KALAUZ.

I. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet egyleti helyisége 516 E. 6th St. Üzleti üléseit tartja minden hétfő szombati. Minden szombat este 8 órakor délután vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet. II. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet. I. oszt. helyisége 404 E. 6th St. I. em. Minden szombat este vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet. III. osztály. Brooklyn Magyar Szoc. kör 5 Boerum St. (Soe. Labor Club helyiségében). Üzleti üléseit tartja minden hétfő szombati. Minden szombat este 8 órakor délután vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet. IV. osztály. Elizabethporti Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja a Knoll-Hallban, 463 East Jersey St. Minden 3-ik szombat vita vagy felolvasás. Utolsó szombaton üzleti ülés. Titkár M. Oppmann, 243 Insile Pl. V. osztály. Newarki Szoc. Munk. Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hétfő szombati és a többi szombaton vita vagy felolvasás. 20 West St., Plavetzky szalon helyiségében. Titkár Adler Lajos, 134 West St. VI. osztály. Schenectady-i Szocialista Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hétfő szombati és minden hétfő keddi szombati délután 9 órakor 83 Albany Street, Kurung elvtársnál. Titkár A. Bába, 920 Duane Ave. VII. osztály. Pittsburg és környéke Szoc. Munk. Szerv. Minden hétfő szombati tartja üzleti gyűléseit és minden szerdán este viastelepek vagy felolvasás tartatik magánhelyiségében, 210 Electric Ave. Titkár M. Weisz. Levelező titkár L. Gross, P. O. B. 385 East Pittsburg, Pa. A szervezetet érdeklő levelek ide címezendők. VIII. osztály. McKeesport Magyar Szoc. Munkás Szerv. magánhelyisége 149 2nd St. Üzleti gyűlés minden hétfő szombati délután, minden harmadik vasárnap este. Titkár L. Békési, levelező titkár Gy. Visokay, 143 2nd Ave., hová minden a szervezetet érdeklő levelek ide címezendők. IX. osztály. San Francisco-i Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hétfő szombati, a többi szombati vita vagy felolvasás. A szervezet helyisége 883 McAllister St. Titkár Stern M., cor. Scott and Chesnut St. Szervezetünk érdeklő leveleket keré nem ide címezi. X. osztály. Clevelandi Magyar Szoc. Munk. Szerv. (Hungarian Branch of the Social Labor Party.) Titkár J. Timár, 1949 W. 25th St. Minden a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők. Gyűléseit tartja minden hétfő keddi, 1949 W. 25th St. magánhelyiségében. XI. osztály. Phila. Lev. titkár Tudor J., 825 N. Lawrence St. hová minden a szervezetet érdeklő levelek ide címezendők. Üzleti gyűléseit tartja minden hétfő szombati d. u. 3 órakor, 800 Parrish St. (magánhelyiség). Minden szombat este felolvasás vagy viastelepek. XII. osztály. Buffalo-i Szoc. Munkás Szervezet. Lev. titk. M. Salamon, co. Popovits, 304 Tonawanda St. hová a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők. Gyűléseit, felolvasásokat és viastelepek minden szerdán este magánhelyiségükben 174 Austin Ave. XIII. osztály. St. Louis-i Marx Károly Munk. Onk. Egylet. Magánhelyisége nyitva minden este. Titkár M. Spitzer, 1439 3rd St. Összejöveteleit tartja hetenként 1-szor, a következők szerint: Keddi napokon olvasó-, 1. és 3. csütörtökön üzleti ülés a többi csütörtökön retorikái előadások. Vasárnap délutánként szórakoztatásra szánt családi összejövetelek. A dalárda dalórait tartja minden vasárnap d. e. 10-12-ig. Titkár Ládi Sándor, 2001 N. 9th St. Gyűléseit tartja minden hétfő szombati délután, minden harmadik vasárnap délután. Hivatalos orvos Dr. Francsik, 3242 Lorain Ave. XIV. osztály. New Brunswick, N. J. Elnök Szabó S. Titkár Zsolnay Géza, 303 Neilson St. Pénztárnok Walljus József, 300 Neilson St. Gyűléseit tartja minden 4-ik vasárnap, 303 Neilson St. XV. osztály. Hartford, Conn. Elnök Frank Knotek. P. ü. és lev. titkár Schultze M., 52 Grand St., hová az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Kaszág Gy., 46 York St. Üzleti üléseit tartja minden hétfő szombati és 8 órakor, felolvasásokat tart minden hétfő szombati délutánján. XVI. osztály. Elizabeth, N. J. Elnök Gallé B. P. ü. és lev. titkár Csontos János, 457 Bond St. Pénztárnok M. Horváth, 145 Inslee Pl. Orvos Dr. Stein Emil, 155 2nd St. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik keddi este. XVII. osztály. Detroit, Mich. Elnök Szabó Imre. Pénztárnok Vers József, lakik 226 Jefferson Ave. P. ü. és lev. titkár Simonffy Sándor, 8 Vanderbilt Ave. W. Detroit. Gyűléseit tartja minden hétfő 4-ik vasárnapján, d. u. 2 órakor 2132 Jefferson Ave., W. Detroit. XVIII. osztály. Lynn, P. ü. és lev. titkár Dobrovits András, P. O. Box 35. XIX. osztály. Newark, N. J. Elnök Rörich J. Pénztárnok Rettig Károly, lakik 47 Mercer St. Pénzügyi és lev. titkár Edison L., 74 So. Orange Ave. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik csütörtökön, 20 West St. Hivatalos orvos Dr. L. Weisz, 227 So. Orange Ave. Rendelő órák délután 8-10-ig, délután 1-3-ig, este 6-8-ig. Minden havi gyűlés előtt való kedden tisztviselő gyűlés. XX. osztály. Buffalo, N. Y. Elnök Singer J., al-elnök Fekete Gy., pénztárnok Buss István, levelező és pénzügyi titk. Heim András, lak. 2061 Niagara St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján. XXI. osztály. Erie, Pa. Elnök Tótháti Béla, titkár K. Horváth, 909 W. 2nd St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Stephan Gy. Orvos Dr. Ackermann, lakik 9-ik 11 W. St. Telephone

XXVII. oszt. Peoriai Magyar Szoc. Munk. Szerv. Levelező és pénzügyi titkár Takács István, 625 Fishgate St., kiez minden a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők. Minden hétfő és első vasárnapján d. u. 3 órakor havi- és minden 2-ik szombati képzőgyűlés 207 S. Adams St.

XXVIII. osztály. Chicago-i Szoc. Munk. Szerv. 2-ik oszt. Titkár L. Ritzinger, 3441 So. Halstead St., kiez minden a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők.

XXIX. oszt. Newark, O. Szoc. Munkás Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hétfő 2-ik vasárnapján, 389 Baltimore St. alatti magánhelyiségében. Lev. titkár Sipo János, 395 Baltimore St., kiez minden a szervezetet érdeklő levelek küldendők. A dalárda dalórait tartja minden hétfő és péntek este a szervezet helyiségében 8-9-ig. Levelező titkár Turac Pál, cor. Cedar and Washington St.

XXX. osztály. Columbus, O. Marx Károly Önképző Kör. Titkár, Jergasics János, 253 Second St., kiez minden a szervezetet érdeklő levelek küldendők. A dalárda dalórait tartja minden hétfő és péntek este a szervezet helyiségében 8-9-ig. Levelező titkár Turac Pál, cor. Cedar and Washington St.

XXXI. osztály. Allegheny, Pa. Üzleti gyűléseit tartja minden hétfő 4-ik szombati este 8 órakor. Képzőgyűléseit minden hétfő és harmadik szombati este tartja a szervezet magánhelyiségében, 803 East St. Titkár S. Kmotrik, 506 First Street, hova minden a szervezetet érdeklő levelek küldendők.

XXXII. oszt. Bridgeport, Conn. Lev. titkár L. Sító, 53 Cherry St. Minden szombaton este képzőgyűlés. A rendezési bizottság üléseit tartja minden hétfő és első vasárnapján, d. u. fél 3 órakor magánhelyiségében, 257 Howard Ave.

XXXIII. oszt. E. Chicago, Ind. Titkár Gyurgyc János. Box 436. Gyűléseit tartja minden hétfő és első vasárnapján d. u. 3-tól. Minden vasárnap vita és társas összejövetel. Helyisége a Szász-féle Hallban van. XXXIV. osztály. Cleveland East Side Szoc. Munk. Szervezet. Gyűléseit tartja minden hónap első és harmadik csütörtök este 2095 E. 79th St. Titkár Zucker M., 2553 E. 35th St., door 11, kiez minden a szervezetet érdeklő levelek küldendők.

AZI. W. W. MAGYAR LOCALJAI.

"Amerikai Magyar Nyomdász-Szervezet" (Indust. Typographical Union, Local No. 161, I. W. W.) Gyűléseit tartja minden hétfő 1-5-ig és 3-ik vasárnap délután, a Szabados vendéglőben, 512 E. 6th St. Levélcím L. Feketes, 516 E. 6th St. (Népakaratnyomda.)

A Chicago Ladies Tailor Local Union, No. 538. I. W. W. Gyűléseit tartja minden hétfő és harmadik keddi este 7 órakor, 8-10 Clark St.

A Philadelphai Magyar Ipari Munkások Vegyes Gazdasági Csoportja (Hungarian Mixed Local No. 404, I. W. W.) gyűléseit tartja minden hétfő és második vasárnapján, d. u. 2 órakor és minden negyedik csütörtök este 8 órakor 800 Parrish St. Pénzügyi titkár Parker Leo, 948 N. Randolph st., kiez minden az osztályt érdeklő leveleket küldendők.

I. W. W. U. 25 Br. 2. (I. W. W. Newarki Magyar Vas- és Fém munkások Csoportjának helyisége West St. Plavetzky-szalloda. Hivatalos óráit tartja minden szombat este 8-10 óráig. Beiratási díj 30c. Havijárulék 25c. Felhívjuk magyar munkatársainkat a beiratkozásra. Adler Lajos, titkár.

A Magyarajku Bádógosok és Szerelők Szakegylete. 1567 2nd Ave., I. emelet (Új világ kávéház). Össze- jövetel minden kedden este 8-10 óráig és vasárnap délután 9-12-ig. Elnök Fazekas Lajos. Jegyző Pasz- kesz Miksa, lakik 426 E. 8th St.

A Milwaukee Magyar Önképző és Dalkör. Titkár Medler Zoltán, 717 Garfield Ave. Üzleti gyűléseit tartja minden hétfő és első vasárnap délutánján, cor. 3rd and Prairie St.

Newark (N. J.) Pótfői Munkás Dalkör. Elnök: Sass Béla. Titkár: Keserű Pál (147 Court St.) Gyűléseit tartja a Plavetzki-Hallban. (20 West St.)

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG.

20 West St., Newark, N. J. Az összes levelek Fekete János p. ü. titkárhoz, 74 So. Orange Ave., Newark, N. J., intézendők. A köz- ponti titkárral hivatalos ügyekben lehet beszélni minden szerdán és pénteken este fél 8-tól fél 10-ig. Intéző bizottság: Székely: Newark, N. J. Gyűlé- seit tartja minden hétfő első vasárnapján d. e. 9 ó- rakor:

Elnök: Fradrich Ferenc, 181 Howard St.; alelnök: Edison Lajos, 74 So. Orange Ave.; lev. és pénzügyi titkár: Fekete János, 74 So. Orange Ave.; pénztár- nok: Kish János, 141 West St.; számvizsgálók: Lin- hardt Antal, 85 Sussex Ave., Newark, N. J., Pollák Bertalan, 33 Monroe St., Passaic, N. J., Székely Já- nos, 89 Jersey St., Patterson, N. J.; szervező: Adler Lajos, 134 West St., Newark, N. J.; jegyző: Vörös József, 220 3rd St., Elizabeth, N. J.; ellenőr: Fischer Mór, 139 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.; Herceg Lajos, 1168 2nd Ave., New York City. Bridgeporti Beteg- segélyező Egyletét ügykezelők: Róna Dezső, 136 Boyden St., Newark, N. J.

Ostályok: I. osztály. New York. Elnök Schwarz Vilmos. P. ü. és lev. titkár Fisher Samu, 516 E. 6th St. Pénztárnok Buxbaum Gyula, 1685 First Ave. Hivatalos orvos Dr. M. Slabey, 226 E. 72nd St., Telephone 6066-79th. Gyűlések minden hétfő 1-5-ig és 3-ik péntek- jén. Helyiség 404 E. 6th St., Hunyadi Hall.

II. oszt. Cleveland, O. Elnök Németh I. P. titk. So- hárd István 2049 W. 29th St., pénztárnok Szemeyei Imre, 3711 W. Lorain Ave. Gyűléseit tartja minden hónap 3-ik vasárnapján délután. Hivatalos orvos Dr. Francsik, 3242 Lorain Ave.

III. osztály. New Brunswick, N. J. Elnök Szabó S. Titkár Zsolnay Géza, 303 Neilson St. Pénztárnok Walljus József, 300 Neilson St. Gyűléseit tartja minden 4-ik vasárnap, 303 Neilson St.

IV. osztály. Hartford, Conn. Elnök Frank Knotek. P. ü. és lev. titkár Schultze M., 52 Grand St., hová az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Kaszág Gy., 46 York St. Üzleti üléseit tartja minden hétfő szombati és 8 órakor, felolvasásokat tart minden hétfő szombati délutánján.

V. osztály. Elizabeth, N. J. Elnök Gallé B. P. ü. és lev. titkár Csontos János, 457 Bond St. Pénztárnok M. Horváth, 145 Inslee Pl. Orvos Dr. Stein Emil, 155 2nd St. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik keddi este.

VI. osztály. Detroit, Mich. Elnök Szabó Imre. Pénztárnok Vers József, lakik 226 Jefferson Ave. P. ü. és lev. titkár Simonffy Sándor, 8 Vanderbilt Ave. W. Detroit. Gyűléseit tartja minden hétfő 4-ik vasár- napján, d. u. 2 órakor 2132 Jefferson Ave., W. Detroit.

VII. osztály. Lynn, P. ü. és lev. titkár Dobrovits András, P. O. Box 35.

VIII. osztály. Newark, N. J. Elnök Rörich J. Pénz- tárnok Rettig Károly, lakik 47 Mercer St. Pénzügyi és lev. titkár Edison L., 74 So. Orange Ave. Gyűlé- seit tartja minden hétfő 3-ik csütörtökön, 20 West St. Hivatalos orvos Dr. L. Weisz, 227 So. Orange Ave. Rendelő órák délután 8-10-ig, délután 1-3-ig, este 6-8-ig. Minden havi gyűlés előtt való kedden tiszt- viselő gyűlés.

IX. osztály. Buffalo, N. Y. Elnök Singer J., al- elnök Fekete Gy., pénztárnok Buss István, levelező és pénzügyi titk. Heim András, lak. 2061 Niagara St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján.

X. osztály. Erie, Pa. Elnök Tótháti Béla, titkár K. Horváth, 909 W. 2nd St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Stephan Gy. Orvos Dr. Ackermann, lakik 9-ik 11 W. St. Telephone

NEPAKARAT

Mutual V.L.447. Gyűléshelyiség 831 W. 2nd St. Gyű- léseit tartja minden hétfő 1-5-ig és 3-ik szombati este 8 órakor.

XI. osztály. Orange, N. J. Elnök Szoknya András. Pénztárnok Végesszer János P. ü. és lev. titkár Pau- lik Lajos, lakik 239 Valley St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik péntekjén, este 8 órakor, 101 Nassau St.

XII. oszt. Milwaukee, Wis. Pénztárnok Philipszky J., 660 25th St. Pénzügyi tit- kár A. Pieber, 496 63rd Ave., West Allis, Wis., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Képző gyűléseit tartja minden hétfő 2-ik hétfőjén. Üzleti gyűléseit tartja minden hétfő 4-ik hétfőjén este 8 órakor helyiségében, Lipp's Building, cor. 3rd and Prairie St.

XIII. oszt. Chicago, Ill. P. ü. és lev. titkár L. Szabó, 496 N. Roberty St., hová minden a beteg- segélyt érdeklő levelek küldendők.

XIV. oszt. Schenectady. Titkár L. Tóth, 109 7th Ave. Pénztárnok K. Frantwan 207 Sunoet St. Gyű- léseit tartja minden hétfő harmadik csütörtökjén este Tóth L. tagtárs lakásán, 109 7th Ave.

XV. osztály. East Pittsburg, Pa. Elnök Gross H. P. ü. és lev. titkár Székely Imre, P. O. B. 242 E. Pitts- büddenk. Pénztárnok J. Braun, Box 101 E. Pitts- burg, Pa. Orvos dr. Crandell, Braddock Ave., Turtle Creek, Pa. Gyűléseit tartja minden hétfő 4-ik vasárnap a délelőtti órákban 210 Electric Ave.

XVI. osztály. St. Louis, Mo. Elnök Mandel János. Pénztárnok Kish Gergely, lakik 181 So. 11th Street, Titkár Lahmann István, lakik 181 So. 11th Street, hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Képzőgyűléseit tartja minden hétfő 2-ig, este 7-8-ig, vasárnap 1-3-ig. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnap d. u. a Gruncz-féle Hallban, 1606 So. 7th St.

XVII. oszt. Philadelphia. Elnök Ternay F. Pénz- tárnok Papp Sándor, 418 S. 4th St., p. ü. titkár Tóth László, 821 N. 4th St., levelező titkár Tudor Tivadár, 825 N. Lawrence St., hiv. orvos Dr. Steiner S., 851 N. 5th St. Gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnap- ján, délután 2 órakor 800 Parrish St. (magán- helyisége)

XVIII. osztály. Hoboken, N. J. Elnök Mészáros István. Titkár Klein Béla, lakik 91 Grand St., pénz- tárnok ifj. Mészáros Márton, 81 Grant St. Üzleti gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik szombat este, képző gyűléseit minden hétfő szombati este jén.

XIX. oszt. Passaic, N. J. Elnök Pollák B. p. ü. és lev. titkár J. Neumann, c. o. Pollák, 33 Monroe St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Buják János. Hiv. orvos Hajtinger Kál- man. Gyűléseit tartja minden hétfő 2-ik vasárnapján d. u. 4 órakor 2nd Ave., Molitorisz-Hallban.

XX. oszt. Bridgeport, Conn. Elnök Naményi Sándor. Levelező titkár Horváth Pál, 209 Pine St. Pénztárnok Bujko István, 174 Pine St. Rendes Gyű- léseit tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján d. u. 3 ó- rakor 257 Howard Ave.

XXI. oszt. San Francisco, Cal. Pénzügyi titkár Orosz István, 1377a Minna St. Pénztárnok Dobro- denka F., 1363 Minna St. Gyűléseit tartja minden hétfő 1-5-ig és harmadik szerdáján este 8 órakor 883 McAl- lister St., d. u. S. L. P. helyiségében.

XXII. oszt. Manayunk, Pa. Elnök J. Kancsár. P. ü. és lev. titkár J. Janice, 131 Leving St., pénz- tárnok J. Pintér, 4407 Main St. Gyűléseit tartja min- den hétfő 3-ik vasárnapján d. u. 2 órakor a pénztárnok lakásán.

XXIII. oszt. Allegheny, Pa. Elnök Marossy Istv. Pénztárnok H. Gyékis. Titkár Bankovits I. 157 Chartiers St. Gyűléseit tartja minden hétfő 2-ik szom- bat este jén 803 East St. magánhelyiségében.

XXIV. oszt. Berwick, Pa. Elnök Kish István, pénz- tárnok Németh Lajos, Box 101, Station B, lev. és p. ü. titkár Simon Nándor, 1119 3rd Ave., hová min- den az osztályt érdeklő levelek küldendők. Rendes havi gyűléseit tartja minden hétfő 3-ik szombat este jén, este fél 8 órakor. A többi szombati esteken képző gyűléseket tart.

XXV. osztály. Franklin-Furnace, N. J. Titkár A. Kiss, P. O. L. 339. Elnök Nagy Károly.

XXVI. osztály. Newark, O. Elnök Turucz Pál pénzt. Besenyő G., 346 Washington St., I. és p. titk. Bauer J., 350 Schuler St., kiez az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűlések minden hétfő 3-ik vasár- napján tartatnak 389 Baltim-ve St. alatti magán helyiségben.

XXVII. oszt. Columbus, O. Titkár Williger Jó zsef, 219 E. Main St., kiez minden az osztályt ér- deklő levelek küldendők.

XXVIII. oszt. Peoria, Ill. Elnök és pénztárnok Takács István, lakik 625 Fishgate St., Titkár Izslá Sándor, lakik 515 Cynthiana St., Pekin, Ill. Gyűlései tartja minden hétfő 3-ik vasárnapján, d. u. 3-ór, 290, Adam St.

Bridgeporti Bets. Szöv. ügykezelősége, ahol tagok felvételeire jelentkezhetnek, belépő tagok felhívója titást kaphatnak Róna D. ügykezelőnél, 136 Boyden St., Newark, N. J.

T. M. E. M. Betegsegélyző Egylet. Alapították 1904. április 4-én. Gyűléseit tartja minden hétfő első vasárnapján d. u. 2 órakor a Fortune Hallban, 226 5th St., Spring field, Ill.

Tisztviselők: Elnök idősb Nyilas György. Alelnök Nyilas András. Jegyző J. Szívós, 805 N. 7th St. Springfield, Ill. kiez az egyletet érdeklő levelek küldendők. Titkár Németh András. Pénztárnok Né- meth Ferenc. Ellenőr ifj. Nyilas György. Pénzügyi bizottsági tagok: Batta F. István és Meneš András Helyi betegkezelő Neményi Károly. Vidéki: Sivák András. Teremőr Kertész János. Bridgep. Szövetség. Iggykezelő idősb Nyilas György, 1516 Sangaman Ave., Springfield, Ill.

MUNK. BET. ÉS ÖNKÉPZŐ SZERVEZET. Munk. Bet. és Önk. Szerv. I. osztálya, Brooklyn. Üzleti üléseit tartja minden hétfő 2-ik ked este jén és képzőgyűléseit minden harmadik vasárnap 6 órakor. 5 Boerum Street. Elnök Ondik János, 107 Utica Ave., Brooklyn. Alelnök Shebl József, 401 Central Ave., Brooklyn. Titkár Mandula Sándor, 258 Heyward St., Brooklyn. Pénztárnok Barnóczy Mihály, 75 Meserole St., Brooklyn. Hivatalos orvos M. B. Pearliston, 309 Hewes Street, cor. Harrison Ave., Brooklyn, N. Y.

HIRDETÉSEK.

DR. S. S. KOHN MAGYAR ORVOS

Lakasa 13th Street. Rendelőirodája 208 Soular St. St. Louis, Mo. Mindennemű betegséggel forduljanak bizalom- mal hozzám. Gyógyszereket magam készítek.

Telephone 4587
TULY
az egyedüli magyar
FÉNYKÉPÉSZ
NEWARKON, N. J.
4 West Street.
Logfomabb kiviteli fényképek tucatja \$2-től
feljebb. Nyitva vasár- és ünnepnapokon is

Telephon 2929 Orchard. Alapítottak 1900.
Abelowitz A.
Mindenféle phono- graphok és hangszerek
Legnagyobb választék magyar rekordokban.
Kérjen arjegyzéket.
132 St. Marks Place, (8th St.) NEW YORK.

Első new yorki magyar
beretva homoru köszörűde
J. Belagyi
304 E. 8th St. New York
(Ave. B és C között)
Elvállal minden e szakmába vágó munkák kö- szörűlését és javítását.
Vidéki rendelések pontosan eszkoözöltnek

Mrs. KLEIN
Étterme és Kávéháza
257 Springfield Ave, NEWARK, N. J.
A newarki szocialisták kedvelt találkozó helye. Nyitva éjjel nappal. Kitűnő magyar konyha. Vidéki elvtársak utbizagitást kaphatnak. A Népakarat a t. közölőség rendelkezésére áll.

'HUNGARIA' elsőrendű magyar Saloon és vendéglő
263 Ninth St. San Francisco
cor. Clementine St.
Bor és Sör csarnok, izletes magyar étel- és italok minden időben kaphatók. Kitűnő biliard terem, a San Francisco-i magyarság kedvelt találkozó helye. A magyar munkásság pártfogását kéri
ERDELYI A., tulajdonos.

Egy cseppet a házba
egy igaz mértékkel mért, fél galonos korsó jó **WHISKEY** vagy **BRANDY**
egy hónapig eltar. Ladái csomagoltan az ország bármely részébe elküldöm saját felelősségemrel 1.50-ért
H. J. FRIEDMANN
szeszital kereskedő
874-76 Grand Ave. Chicago, Ill.

Péter Lajos
„Rákóczi Hall”-hoz címzett
Vendéglő, Kávéház és Étterme.
— 4-ik utca 197, New York —
AJÁNLJA
KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT.
Kitűnő italok. Kitűnő italok.
Alkalmasság mulatságok, lakadalom vagy hasonlő ünnepélyek.
A New Yorki Magyarajku Szocialisták kedvelt gyűlékezési helye. Különbféle munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

Ugyes magyar szülésznő
Jergler Paula Budapestet az egyetlen vizsgázott és a budapesti klinikán főnöki volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben. 546 Washington Boulevard, Pauline St sarkán, Chicago, Ill. Telefon Seeley 8183.

A. GROSSMANN MUNÓ-INTÉZETE
738 E. 9th St. N. Y.
A ruhát elhozza a készen házhoz szállítja.

MAGER LÁSZLÓ
MAGYAR
étterem és kávéház
3729 S. Halsted St. CHICAGO, III.
A So. Side szocialisták kedvelt találkozóhelye. Jó ételek. - Tiszta szobák. - Felvilágosítás-sal szivesen szolgálnak. Az elvt. pártfogását kérem.

Bevandorlók figyelmébe
a „Népakarat” szerkesztőségével szemben.
ROSTASSY REZSÓ 513 E 6th St. NEW YORK.
Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket.
ÉTTERMEM ÉS KÁVÉHÁZAM
a magyarnyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye.
Izletes friss étek. — Hazai biliard asztalok.
Bel és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.

Bevandorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tiszta s jutányos áru SZOBÁIT
ROSTASSY REZSÓ 513 E 6th St. NEW YORK.
Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket.
ÉTTERMEM ÉS KÁVÉHÁZAM
a magyarnyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye.
Izletes friss étek. — Hazai biliard asztalok.
Bel és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.

Bevandorlók figyelmébe ajánlom
LIBERTY Szálloda
49 MERCER ST., Newark, N. J.
ÁR PÁ D Szálloda
431 E. 6th St., New York, City.
magyar bor és sör csarnok, kávéház és éttermem.
Pool és biliard. - Tiszta szobák. - Hazai Népszava. Bel- és külföldi lapok. A munkások találkozó helye.
A. ORAWETZ.

Tartós és puha bőrből készült szép
Divatos Cipők
oleső árban kaphatók a „UNION SHOE CO.”-nál
Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

FINTA MIHÁLY
BORBÉLY ÉS „ODRÁSZ”
516 E. 6th Street, New York.

„ATTILA HALL”
523 E. 6th St. New York.
FISCHER JÓZSEF, tulajdonos.
Magyar Bor és Sör Csarnok.
Váradí és Pukaj Gyula I. W. W. cigány zenekarának irodája.

RIZSÁK JÁNOS
közjegyző, pénzszállító és váltó-intézete
Főüzlet 127 Second St., Passaic, N. J. Saját ház.
PÉNTZ a legolcsóbban és lehető leggyorsabban küld az O-h

SZERKESZTŐI ÜZENET

J. Chester. Csakis irodalmi értékű költeményeket közlünk. A beküldött nem felel meg annak.

LAPUNK MEGBIZOTTAI.

New York, N. Y. Szerkesztőség, 516 E. 6th St. Cleveland, O. S. K. Horváth, 3536 W. 66th St. Brooklyn, N. Y. Mandula Sándor, 258 Heyward St. E. Pitsburg és környéke, L. Stéger, P. O. B. 385. Schenectady, N. Y. Tóth Lajos, 109 7th Ave. Passaic, N. J. Bujáky János, 14 Grand St., Garfield, Newark, N. J. Róna D. 136 Boyden St. St. Louis, Mo. G. Kiss, 162 Miller St. Elizabethport, N. J. A. Gallé, 257 Livingston St. Bartabon, O. Botos Imre, 244 Mulberry St. Milwaukee, Wis. L. Horváth, 1430 Prairie St. Milwaukee, S. L. P. K. Erhardt, 288 6th St. San Francisco, Cal. B. Fischer, 883 McAllister St. Philadelphia, Pa. Frenkel, 917 Randolph St. Buffalo, N. Y. M. Weisz, 34 Kail St. McKeesport, Pa. Debrényi B., 143 2nd St. New Brunswick, J. Kováts, 41 Somerset St. Springfield Ill. Szivós János, 805 N. 7th St. Cincinnati, O. John Juhász, 1941 Central Ave. Bridgeport, Conn. C. Wellner, 95 Cherry St. Hartford, Conn. M. Schulteis, 52 Grand St. Lynn és Boston, Czapp István, 23 Collins St. Chicago, Ill. L. Nagy, 27 Irving Ave. Newark, O. Turóczi Pál. Divernon, Ill. Janka István. Erie, Pa. Tóthi Béla, 548 W. 19th St. Oakland és vidéke, Cal. M. Klein, 516 18th St., Oakland, Cal. Peoria, Ill. J. Takács, 625 Fishgate St. Columbus, O. J. Jergasits, 253 2nd St. Allegheny, Pa. F. Mayer, 1308 Howard St. Berwick, Pa. E. Kómivics, 1210 2nd St. North Tonawanda, N. J. Mayer, 229 Frederika St. Lansing, Mich. A. Neumann, 927 Division St. Ezekben kívül az egyes szervezetek által megválasztott sajtó-bizottsági tagok fel vannak hatalmazva előfizetést felvenni és azt nyújtani.

EGYLETI KALAUZ.

I. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet egyleti helyisége 516 E. 6th St. Üzleti üléseit tartja minden hó első szombatján. Minden szombat este és vasárnap délután vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet.
II. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet II. oszt. helyisége 404 E. 6th St., I. em. Minden szombat este vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet.
III. osztály. Brooklyn Magyar Szoc. köré 5 Boerum St. (Soe. Labor Club helyisége) van. Titkár Karl Stefnak, 35 Shole St. hová minden levél intézendő. Minden hó első vasárnapján d. u. 2 órákor képzőgyűlés és minden hó 3-ik szombat este 8 órákor összejövetel.
IV. osztály. Elizabethporti Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja a Knoll-Hallban, 463 East Jersey St. Minden 3-ik szombat vita vagy felolvasás. Utolsó szombaton üzleti ülés. Titkár M. Oppmann, 243 Inslee Pl.
V. osztály. Newarki Szoc. Munk. Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hó 1-6 szombatján és a többi szombaton vita vagy felolvasás 20 West St., Plavetzky szalon helyiségeben. Titkár Adler Lajos, 134 West St.
VI. osztály. Schenectady-i Szocialista Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó második és minden hó negyedik vasárnapján délelőtt 9 órákor 824 Albany Street, Kurung elvtársnál. Titkár A. Bán, 920 Duane Ave.
VII. osztály. Pittsburgh és környéke Szoc. Munk. Szerv. Minden hó 2-ik vasárnapján tartja üzleti gyűléseit és minden szerdán este vitastély vagy felolvasás tartatik magánhelyiségekben, 210 Electric Ave. Titkár M. Weisz. Levelező titkár L. Gross, P. O. B. 385 East Pittsburg, Pa. A szervezetet érdeklő levelek ide címzendők.
VIII. osztály. McKeesport Magyar Szoc. Munkás Szerv. magánhelyisége 149 2nd St. Üzleti üléseit minden hó első vasárnapján délelőtt, minden harmadik vasárnap ezsmacsere. Titkár L. Békési, levelező titkár Gy. Veszolyak, 143 2nd Ave., hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.
IX. osztály. San Franciscoi Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó első szombatján, a többiekben vita vagy felolvasás. A szervezet helyisége 83 McAllister St. Titkár Stern M., cor. Scott and Chesnut St. Szervezetünket érdeklő leveleket kérem ide címezni.
X. osztály. Clevelandi Magyar Szoc. Munk. Szerv. (Hungarian Branch of the Socialist Labor Party.) Titkár J. Timár, 1904 W. 4th St. Minden a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők. Gyűléseit tartja minden hó első kedden, 1949 W. 25th St. magánhelyiségekben.
XI. osztály. Phila. Lev. titkár Tudor J., 825 N. Lawrence St., hová minden a szervezetet érdeklő levelek címezendők. Üzleti gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 3 órákor, 800 Parrish St. (magánhelyiség). Minden szombat este felolvasás vagy vitastély.
XII. osztály. Buffaloi Szoc. Munkás Szervezet. Lev. titk. M. Salamon, cor. Popovits, 304 Tonavanda St., hová a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Gyűlések, felolvasások és vitastélyek minden szerda este magánhelyiségekben 174 Austin Ave.
XIII. osztály. A St. Louisi Marx Károly Munk. Önk. Egyet. Magánhelyisége nyitja minden este. Titkár M. Spitzer, 1439 So. 3rd St. Összejeveteleit tartja hetenkint 1 szor, a következők szerint: Keddi napokon olvasó-, I. és 3. csütörtökön üzleti ülés a többi csütörtökön retorikai előadások. Vasárnap délutánonként színdarabokra szánt családi összejövetelek.
A dalárda dalorait tartja minden vasárnap d. e. 10-12-ig. Titkár Ládi Sándor, 2001 N. 9th St. vasárnap ezsmacsere. Titkár L. Szabó, levelező titkár.
XVI. osztály. Baltimorei Locuspontú Szoc. Munk. Szerv. Gyűléseit tartja minden harmadik, havi üléseit pedig minden első vasárnapján a hónapok délelőltől 10-12-ig. Titkár Ládi Sándor, 2401 N. 9th St.
XVII. osztály. St. Louisi north side Szoc. Munkás Szervezet. Üzleti üléseit tartja minden hó 3-ik hétfő este 2419 N. St. alatt. Minden hó első, második és harmadik hétfőn este vita vagy felolvasás. Titkár Herrich Rezső, 1059 Garth Ave. Baden, hová minden az osztályt érdeklő levelek címezendők.
XVIII. osztály. Springfieldi Szoc. Munk. Szerv. Gyűléseit tartja 2019 N. 16th St. Titkár Gy. Nemeth András, kihez minden a szervezetet érdeklő levél címezendő.
XIX. osztály. Chicago Szoc. Munkás Szervezet. (Hungarian Branch of the S. L. P.) Magánhelyisége 608 Fulton St. Üzleti üléseit tartja minden hó 1-5 vasárnapján d. u. Minden szombaton este vita vagy felolvasás. A szervezetet érdeklő értesítések C. Berki, 38 N. Fairfield Ave., levelezőnök intézendők.
XX. osztály. Cincinnati-i Szocialista Munk. Szerv. Az üzleti gyűléseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján d. e. 9 órákor. Minden vasárnap d. e. vita vagy felolvasás az S. L. P. Sectio helyiségeiben 1414 Race St., levelező R. Varjai, 1905 Pleasant St. A dalárda dalorait tartja minden pénteken este 8 órákor a Zung-Salonban 1828 Race St. Gyűlésünk minden hó utolsó péntekjén. A dalárda levelező-titkára J. Piblinger, 1677 Central Ave.
XXIII. osztály. New Brunswick-i Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján magánhelyiségekben, 303 Neilson St. Titkár F. Devisz, 301 Neilson St.
XXVI. osztály. Oakland és Vidéke Szoc. Munk. Szerv. Lev. titk. Klein M., 313 5th St., Oakland, Cal. Üzleti üléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 és fél órákor. Minden hó első vasárnapján vita vagy felolvasás tartatik 337 12th St. (Castle Hall), Oakland, Cal.

XXVII. osztály. Peoriai Magyar Szoc. Munk. Szerv. Levelező és pénzügyi titkár Takács István, 625 Fishgate St., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Minden hó első vasárnapján d. u. 3 órákor havi- és minden 2-ik szombatján képzőgyűlés 2907 S. Adams St.
XXVIII. osztály. Chicago Szoc. Munk. Szerv. 2-ik oszt. Titkár L. Ritzinger, 3441 So. Halstead St., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.
XXIX. osztály. Newark, O. Szoc. Munkás Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján, 389 Baltimore St. alatti magánhelyiségekben. Lev. titkár Sipos János, 395 Baltimore St., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. A dalárda dalorait tartja minden hétfő kedd és péntek este a szervezetet érdeklő levelek intézendők.
XXX. osztály. Columbus, O. Marx Károly Önképző Kör. Titkár Jergasits János, 253 Second St., kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Havi ülés minden hó első vasárnapján a szervezet helyiségekben, 374 E. Barthman Ave. a szervezet helyiségekben 404 So. Walch Ave.
XXXI. osztály. Allegheny, Pa. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 4-ik szombatján este 8 órákor. Képzőgyűléseit minden hó első és harmadik szombat este tartja a szervezet magánhelyiségekben, 803 East St. Titkár S. Knotrak, 506 First Street, hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.
XXXII. osztály. Bridgeport, Conn. Lev. titkár L. Sido, 53 Cherry St Minden szombaton este képzőgyűlés. A rendezes havi üzleti üléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. fél 3 órákor magánhelyiségekben, 257 Howard Ave.
XXXIII. osztály. E. Chicago, Ind. Titkár Gyurgyik János, Box 436. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 3-tól. Minden vasárnap vita és társas összejövetel. Helyisége a Szász-féle Hallban van.
XXXIV. osztály. Cleveland East Side Szoc. Munk. Szervezet. Gyűléseit tartja minden hónap első és harmadik csütörtök este 2695 E. 70th St. Titkár Zucker M., 2553 E. 35th St., door 11, kihez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

AZ I. W. W. MAGYAR LOCALJAI.

„Amerikai Magyar Nyomdász-Szervezet”. (Indu. Typographical Union, Local No. 161, I. W. W.) Gyűléseit tartja minden hó 1-6 és 3-ik vasárnap délelőtt, a Szabadság vendéglőben, 512 E. 6th St. Levélcím L. Lefkowitz, 516 E. 6th St. (Népakaratomnya.)

A chicagói Ladies Tailor Local Union, No. 538. I. W. W. Gyűléseit tartja minden hó első és harmadik keddjén este 7 órákor, 8-10 Clark St.

A Philadelphai Magyar Ipari Munkások Vegyes Gazdasági Csoportja (Hungarian Mixed Local No. 404, I. W. W.) gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján, d. u. 2 órákor és minden negyedik csütörtökön este 8 órákor 800 Parrish St. Pénzügyi titkár Parker Leo, 948 N. Randolph st., kihez minden az osztályt érdeklő levél intézendő.

I. W. W. L. U. 25 Br. 2. (I. W. W. Newarki Magyar Vas- és Fémmunkások Csoportjának helyisége) 20 West St. Plavetzky-szalóda. Hivatalos órát tartja minden szombat este 8-10 óráig. Beiratási díj 20c. Havi járuléka 25c. Felhívjuk magy. munkástársainkat a beiratkozásra. Adler Lajos, titkár.

A Magyarajku Bédokosok és Szerelők Szakszervelete, 1567 2nd Ave., I. emelet (Uj világ kávéház). Összejövetel minden kedden este 8-10 óráig és vasárnap délelőtt 9-12-ig. Elnök Fazekas Lajos. Jegyző Paszkesz Miksa, lakik 426 E. 84th St.

A Milwaukee Magyar Szoc. Önképző és Dalkör. Titkár Merdler Zoltán, 717 Garfield Ave. Üzleti gyűléseit tartja minden hó első vasárnap délutánján, cor. 3rd and Prairie St.

Newark-i (N. J.) Pefőti Munkás Dalkör. Elnök: Sass Béla, Titkár: Keserői Pál (147 Court St.) Gyűléseit tartja a Plavetzki-Hallban. (20 West St.)

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG.

20 West St., Newark, N. J.
Az összes levelek Fekete János p. ü. titkárhoz, 74 So. Orange Ave., Newark, N. J., intézendők. A központi titkárral hivatalos ügyekben lehet beszélni minden szerdán és pénteken este fél 8-tól fél 10-ig.
Intéző bizottság: Székely: Newark, N. J. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. e. 9 órákor:
Elnök: Fradrich Ferenc, 181 Howard St; alelnök: Edison Lajos, 74 S. Orange Ave; lev. és pénzügyi titkár: Fekete János, 74 S. Orange Ave; pénztárnok: Kish János, 141 West St; számvizsgálók: Linhardt Antal, 85 Sussex Ave., Newark, N. J., Pollák Bertalan, 33 Monroe St., Passaic, N. J., Székely János, 89 Jersey St., Patterson, N. J., szervező: Adler Lajos, 134 West St., Newark, N. J., jegyző: Vörös József, 220 3rd St., Elizabeth, N. J., ellenőr: Fischer Mór, 139 Ripley Pl., Elizabeth, N. J., Hercul Lajos, 1168 2nd Ave., New York City. Bridgeporti Betegsegélyző Egyletek ügykezelője: Róna Dezső, 136 Boyden St., Newark, N. J.
Osztályok:
I. osztály. New York. Elnök Schwarcz Vilmos, P. ü. és lev. titkár Fisher Samu, 516 E. 6th St. Pénztárnok Buxbaum Gyula, 168 First Ave. Hivatalos orvos Dr. M. Slabey, 226 E. 72nd St., Telephone 6000-70th. Gyűlések minden hó 1-5 és 3-ik pénteken. Helyisége 404 E. 64th St., Hunyadi Hall.
II. oszt. Cleveland, O. Elnök Nemeth I., P. titk. Soház István 2049 W. 29th St., pénztárnok Szemenyei Imre, 3711 W. Lorain Ave. Gyűléseit tartja minden hónap 3-ik vasárnapján délelőtt. Hivatalos orvos Dr. Francisci, 3242 Lorain Ave.
III. osztály. New Brunswick, N. J. Elnök Szabó S. Titkár Zsolnay Géza, 303 Neilson St. Pénztárnok Wallus József, 300 Neilson St. Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnap, 303 Neilson St.
IV. osztály. Hartford, Conn. Elnök Frank Knotek, P. ü. és lev. titkár Schulteis M., 52 Grand St., hová az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Kaszig Gy., 46 York St. Üzleti üléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökjén este 8 órákor, felolvasások tart mindent hó 1-5 vasárnap délutánján.
V. osztály. Elizabeth, N. J. Elnök Gallé B. P. ü. és lev. titkár Csontos János, 457 Bond St. Pénztárnok M. Horváth, 145 Inslee Pl. Orvos Dr. Stein Emil, 155 2nd St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik kedd estején.
VI. osztály. Detroit, Mich. Elnök Szabó Imre. Pénztárnok Vers József, lakik 2266 Jefferson Ave., p. ü. és lev. titkár Simonffy Sándor, R. Vanderbilt Ave. W. Detroit. Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnapján, d. u. 2 órákor 2132 Jefferson Ave., W. Detroit.
VII. osztály. Lynn, P. ü. és lev. titkár Dobrovits András, P. O. Box 35.
VIII. osztály. Newark, N. J. Elnök Rörich J. Pénztárnok Röttig Károly, lakik 47 Mercer St. Pénzügyi és lev. titkár Edison L., 74 So. Orange Ave. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökjén, 20 West St. Hivatalos orvos Dr. L. Weisz, 227 So. Orange Ave. Rendező órák délelőtt 8-10-ig, délután 1-3-ig, este 6-8-ig. Minden havi gyűlés előtt való kedden tisztviselő gyűlés.
IX. osztály. Buffalo, N. Y. Elnök Singer J., alelnök Fekete Gy., pénztárnok Buss István, levelező és pénzügyi titk. Heim András, lak. 2661 Niagara St., hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. X. osztály. Erie, Pa. Elnök Tóthi Béla, titkár K. Horváth, 909 W. 2nd St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Stephan Gy. Orvos Dr. Ackermann, lakik 9-ik 11 W. St. Telephone

Mutual YL1447. Gyűléshelyiség 831 W. 2nd St. Gyűléseit tartja minden hó 1-5 és 3-ik szombatján este 8 órákor.
XI. osztály. Orange, N. J. Elnök Szokonya András. Pénztárnok Végyszer János, P. ü. és lev. titkár Paulik Lajos, lakik 239 Valley St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik péntekjén, este 8 órákor, 101 Nassau St.
XII. oszt. Milwaukee, Wis. Pénztárnok Phillips J., 660 25th St. Pénzügyi titkár A. Pieber, 490 63rd Ave., West Allis, Wis., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Képzőgyűléseit tartja minden hó 2-ik hétfőjén. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 4-ik hétfőjén este 8 órákor helyiségekben, Lipp's Building, cor. 3rd and Prairie St.
XIII. oszt. Chicago, Ill. P. ü. és lev. titkár L. Szabó, 496 N. Robey St., hová minden a betegsegélyt érdeklő levelek intézendők.
XIV. oszt. Schenectady. Titkár L. Tóth, 109 7th Ave. Pénztárnok K. Frantwan 207 Suncoast St. Gyűléseit tartja minden hó harmadik csütörtökjén este 6-tól 8-ig, lakásán, 109 7th Ave.
XV. osztály. East Pittsburg, Pa. Elnök Gross H. P. ü. és lev. titkár Székely Imre, P. O. B. 242 E. Pittsburg. Pénztárnok J. Braun, Box 101 E. Pittsburg, Pa. Orvos Dr. Crandell, Braddock Ave., Turtle Creek, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnap a délelőtti órákban 210 Electric Ave.
XVI. osztály. St. Louis, Mo. Elnök Mandel János. Pénztárnok Kish Gergey, lakik 162 Miller Street. Titkár Lahmann István, lakik 1811 So. 11th Street, hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Orvos Dr. Ch. Weinsberg, 1531 So. 11th St. Rendelő órák 2-4-ig, este 7-8-ig, vasárnap 1-3-ig. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnap d. u. a Grunecz-féle Hallban, 1666 So. 7th St.
XVII. oszt. Philadelphia. Elnök Ternay F. Pénztárnok Rapp Sándor, 418 S. 4th St., p. ü. titkár Tóth László, 821 N. 4th St. Rendelő titkár Tudor Tivadar, 825 N. Lawrence St., hiv. orvos Dr. Steiner S., 851 N. 5th St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján, délután 2 órákor 800 Parrish St. (magánhelyiség.)
XVIII. osztály. Hoboken, N. J. Elnök Mészáros István, Titkár Klein Béla, lakik 01 Grand St., pénztárnok ijj. Mészáros Márton, 81 Grant St. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 3-ik szombat este, képzőgyűléseit minden hó első szombat estején.
XIX. oszt. Passaic, N. J. Elnök Pollák B. p. ü. és lev. titkár Neumann, c. o. Pollák, 33 Monroe St., hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Pénztárnok Bujáki János, Hiv. orvos Hajtinger Kálmán. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján d. u. 4 órákor 2nd Ave., Molitorisz-Hallban.
XX. oszt. Bridgeport, Conn. Elnök Naményi Sándor. Levelező titkár Horváth Pál, 209 Pine St. Pénztárnok Bajko István, 174 Pine St. Rendes gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 3 órákor 257 Howard Ave.
XXI. oszt. San Francisco, Cal. Pénzügyi titkár Orosz István, 1377a Minna St. Pénztárnok Dobrodéna F., 1393 Minna St. Gyűléseit tartja minden hó 1-5 és 3-ik vasárnapján d. u. 2 órákor 883 McAllister St., az S. L. P. helyiségekben.
XXII. oszt. Manayunk, Pa. Elnök J. Kancsár. P. ü. és lev. titkár J. Janice, 131 Levring St., pénztárnok J. Pinter, 4407 Main St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 órákor a pénztárnok lakásán.
XXIII. oszt. Allegheny, Pa. Elnök Marossy István. Pénztárnok H. Gyekis. Titkár Bankovits I., 157 Chartiers St. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik szombat estején 803 East St. magánhelyiségekben.
XXIV. oszt. Berwick, Pa. Elnök Kiss István, pénztárnok: Németh Lajos, Box 101, Station B, lev. és lev. titkár Simon Nándor, 1119 3rd Ave., hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Rendes havi gyűléseit tartja minden hó 3-ik szombat estején, este fél 8 órákor. A többi szombat esteiken képzőgyűléseket tart.
XXV. osztály. Franklin-Furnace, N. J. Titkár A. Kiss, P. O. L. 339. Elnök Nagy Károly.
XXVI. osztály. Newark, O. Elnök Turucz Pál. Pénzt. Besenyői G., 346 Washington St., I. és p. titk. Bauer J., 350 Schuler St., kihez az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűlés minden hó 3-ik vasárnapján tartatnak 389 Baltimore St. alatti magán helyiségben.
XXVII. oszt. Columbus, O. Titkár Williger Jó zsef, 210 E. Main St., kihez minden az osztályt érdeklő levelek küldendők.
XXVIII. oszt. Peoria, Ill. Elnök és pénztárnok Takács István, lakik 625 Fishgate St. Titkár Izsál Sándor, lakik 515 Cynthia St., Pekin, Ill. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján, d. u. 3-kor, 2907 Adam St.

Bridgeporti Bets. Szöv. ügykezelősege, ahol tagol felvételt jelentkehetnek. A belépő tagok felvilágosítást kaphatnak Róna D. ügykezelőnél, 136 Boyden St., Newark, N. J.
T. M. E. M. Betegsegélyző Egyet.
Alapították 1904. április 4-én.
Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 2 órákor a Fortune Hallban, 226 5th St., Spring field, Ill.
Tisztviselők: Elnök idősb Nyilas György. Alelnök Nyilas András. Jegyző J. Szivós, 805 N. 7th St. Springfield, Ill., kihez az egyület érdeklő levelek címezendők. Titkár Németh András. Pénztárnok Németh Ferenc. Ellenőr ifj. Nyilas György. Pénzügyi bizottsági tagok: Batta F. István és Ménéz András. Helyi beteglátogató Naményi Károly. Vidéki: Sivák András, Teremőr Kertész János. Bridgeport. Szövetség ügykezelő idősb Nyilas György, 1516 Sangaman Ave., Springfield, Ill.

MUNK. BET. ÉS ÖNKÉPZŐ SZERVEZET.
Munk. Bet. és Önk. Szerv. I. osztálya, Brooklyn. Üzleti üléseit tartja minden hó 2-ik kedd estején és képzőgyűléseit minden harmadik vasárnap este 8 órákor 5 Boerum Street. Elnök Ondik János, 101 Utica Ave., Brooklyn. Alelnök Shebál József, 401 Central Ave., Brooklyn. Titkár Mandula Sándor, 258 Heyward St., Brooklyn. Pénztárnok Barnóczy Mihály, 75 Meserole St., Brooklyn. Hivatalos orvos M. B. Pearlstein, 309 Hewes Street, cor. Harrison Ave., Brooklyn, N. Y.

HIRDETÉSEK.
E rovat alatt közöltékeket nem vállalunk felelősséget.
DR. S. S. KOHN
MAGYAR ORVOS
Lakása 13th Street, St. Louis, Mo.
Rendelőirodaja 208 Souldard St.
Mindennemű betegségrek forduljanak bizalommal hozzám. Gyógyászatok magam készítiek.

Egy cseppet a házba
egy igaz mértékkel mért, fél gallonos korsó jó **WHISKEY** vagy **BRANDY**
egy hónapig is tart. Ládába csomagolva az ország bármely részébe elküldöm saját felelősségemre \$1.50-ért
H. J. FRIEDMANN
szeszestelés kereskedő
874-76 GRAND Ave. Chicago, Ill.

Péter Lajos
„Rákóczi Hall”-hoz címzett
Vendéglő, Kávéház és Étterme.
— 4-ik utca 197, New York —
AJÁNLJA
KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT.
Kétféle Italom. Kétféle Italom.
Alkalmas helyiség mulatságot, lakadalom vagy hasonló ünnepélyre.
A New Yorki Magyarajku Szocialisták kedvelt gyűlésezési helye. Különböző munkáslapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

Ugyes magyar szülésznő
Jergler Paula Budapestben az egyetem vizsgázott és a budapesti klinikán főnöke volt, sok évi gyakorlat után tanácsos és segélyt nyújt mindenben, 546 Washington Boulevard, Pauline St sarkán, Chicago, Ill. Telefon Seeley 3183.

MAGER LÁSZLÓ
MAGYAR
étterem és kávéház
3729 S. Halsted St.
CHICAGO, III.
A So. Side szocialisták kedvelt találkozóhelye. Jó ételek — Tiszta szobák — Felvilágosítás-sal szívesen szolgálunk. Az elvt. pártfogását kérem.

Magyar Kávéház és Billard-Terem
GÁSPÁR KÁROLY
520 East 5-ik utca,
Avenue A és B között, New York.

A. GROSSMANN
MONÓ-INTÉZETE
738 E. 9th St. N. Y.
A ruhát elhozza a készen lázhoz szállítja.
MAGER LÁSZLÓ
MAGYAR
étterem és kávéház
3729 S. Halsted St.
CHICAGO, III.
A So. Side szocialisták kedvelt találkozóhelye. Jó ételek — Tiszta szobák — Felvilágosítás-sal szívesen szolgálunk. Az elvt. pártfogását kérem.

Magyar Kávéház és Billard-Terem
GÁSPÁR KÁROLY
520 East 5-ik utca,
Avenue A és B között, New York.

Magyar Kávéház és Billard-Terem
GÁSPÁR KÁROLY
520 East 5-ik utca,
Avenue A és B között, New York.

HIRDETÉSEK.
E rovat alatt közöltékeket nem vállalunk felelősséget.
DR. S. S. KOHN
MAGYAR ORVOS
Lakása 13th Street, St. Louis, Mo.
Rendelőirodaja 208 Souldard St.
Mindennemű betegségrek forduljanak bizalommal hozzám. Gyógyászatok magam készítiek.

HIRDETÉSEK.
E rovat alatt közöltékeket nem vállalunk felelősséget.
DR. S. S. KOHN
MAGYAR ORVOS
Lakása 13th Street, St. Louis, Mo.
Rendelőirodaja 208 Souldard St.
Mindennemű betegségrek forduljanak bizalommal hozzám. Gyógyászatok magam készítiek.

TULY
az egyedüli magyar
FÉNYKÉPÉSZ
NEWARKON, N. J.
4 West Street.
Telephone 4537
Legfinomabb kivitelű fényképek tucatja \$2-tól
Felteljen. Nyitva vasár- és ünnepnapokon is

Telephon 2929 Orchard. Alapították 1900.
Abelowitz A.
Mindenféle phonographok és hangszerek
Legnagyobb választék magyar rekordokban.
Kérjen arjegyüket.
132 St. Marks Place, (8th St.) NEW YORK.
Első new yorki magyar

beretva homoru köszörűlede
J. Belagyi
304 E. 8th St. New York
(Ave. B és C között)
Elvállal minden szakmába vágó munkák köszörűlését és javítását.
Vidéki rendelések pontosan eszközölletnek

Mrs. KLEIN
Étterme és Kávéháza
257 Springfield Ave, NEWARK, N. J.
A newarki szocialisták kedvelt találkozó helye. Nyitva éjjel nappal. Kétféle magyar konyha. Vidéki elvtársak utbaigazítást kaphatnak. A Népkarat a t. közönség rendelkezésére áll.

'HUNGARIA' elsőrendű magyar
Szalona és vendéglő
263 Ninth St. San Francisco
cor. Clementine St.
Bor és Sör csarnok, izletes magyar ételek és italok minden időben kaphatók. Kétféle biliard terem, a San Francisco-i magyarság kedvelt találkozó helye.
A magyar munkásság pártfogását kéri
ERDELYI A., tulajdonos.

Egy cseppet a házba
egy igaz mértékkel mért, fél gallonos korsó jó **WHISKEY** vagy **BRANDY**
egy hónapig is tart. Ládába csomagolva az ország bármely részébe elküldöm saját felelősségemre \$1.50-ért
H. J. FRIEDMANN
szeszestelés kereskedő
874-76 GRAND Ave. Chicago, Ill.

Péter Lajos
„Rákóczi Hall”-hoz címzett
Vendéglő, Kávéház és Étterme.
— 4-ik utca 197, New York —
AJÁNLJA
KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJÁT.
Kétféle Italom. Kétféle Italom.
Alkalmas helyiség mulatságot, lakadalom vagy hasonló ünnepélyre.
A New Yorki Magyarajku Szocialisták kedvelt gyűlésezési helye. Különböző munkáslapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

Ugyes magyar szülésznő
Jergler Paula Budapestben az egyetem vizsgázott és a budapesti klinikán főnöke volt, sok évi gyakorlat után tanácsos és segélyt nyújt mindenben, 546 Washington Boulevard, Pauline St sarkán, Chicago, Ill. Telefon Seeley 3183.

MAGER LÁSZLÓ
MAGYAR
étterem és kávéház
3729 S. Halsted St.
CHICAGO, III.
A So. Side szocialisták kedvelt találkozóhelye. Jó ételek — Tiszta szobák — Felvilágosítás-sal szívesen szolgálunk. Az elvt. pártfogását kérem.

Magyar Kávéház és Billard-Terem
GÁSPÁR KÁROLY
520 East 5-ik utca,
Avenue A és B között, New York.

Magyar Kávéház és Billard-Terem
GÁSPÁR KÁROLY
520 East 5-ik utca,
Avenue A és B között, New York.

Magyar Kávéház és Billard-Terem
GÁSPÁR KÁROLY
520 East 5-ik utca,
Avenue A és B között, New York.

HIRDETÉSEK.
E rovat alatt közöltékeket nem vállalunk felelősséget.
DR. S. S. KOHN
MAGYAR ORVOS
Lakása 13th Street, St. Louis, Mo.
Rendelőirodaja 208 Souldard St.
Mindennemű betegségrek forduljanak bizalommal hozzám. Gyógyászatok magam készítiek.

HIRDETÉSEK.
E rovat alatt közöltékeket nem vállalunk felelősséget.
DR. S. S. KOHN
MAGYAR ORVOS
Lakása 13th Street, St. Louis, Mo.
Rendelőirodaja 208 Souldard St.
Mindennemű betegségrek forduljanak bizalommal hozzám. Gyógyászatok magam készítiek.

TULY
az egyedüli magyar
FÉNYKÉPÉSZ
NEWARKON, N. J.
4 West Street.
Telephone 4537
Legfinomabb kivitelű fényképek tucatja \$2-tól
Felteljen. Nyitva vasár- és ünnepnapokon is